(THE WORKERS' WORD)
The Lithuanian Workers' Weekly, Published by the "Darbininkų žodis" Publishing Association, 184 Spadina Ave., Box 31, Toronto, Ont., Canada

DARBININKŲ ŽODIS

VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS

SUBSCRIPTION RATES:
In Canada and Great Britain: One Year $2.00; 6 Months $1.00.
In All Other Countries: One Year $2.50; 6 Months $1.25. Single Cp. 5 c.

Nr. 26 (125) KETVIRTADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 25, 1936, TORONTO, ONTARIO METAI V

SEKCIJA 98 KRIMINALIO ISTATYMO JAU PANAIKINTA

Kauno Darbininkai Narsiai Kovoja Su Policijos Teroru

POLICIJA 1-NĄ DARBININKĄ NUŠOVĖ, 19 SUŽEIDĖ LAIKE DABININKO LAIDOTUVIŲ

aike Streiko Policija Suareštavo 400 Darbininkų

Kaunas, Birželio 19.—Vakar olicija suareštavo 400 darbininkų, kuomet Kauno fabrikų darninkai išėjo vienos valandos reikan protestuodami prieš poijos brutalumą.

Viename Kauno fabrike darbinkas nudėjęs fabriko savininlaike ginčo del algos, pranenas sako. Paskui tas darbininis nusižudęs.

Kauno darbininkai surengę sižudžiusio darbininko laidotuis. Policija brutaliai užpuolus t tų laidotuvių ir vieną darbiką nušovusi, 19 sužeidusi. Suisti keli ir policistai.

Prieš tokį policijos brutalumą auno darbininkai paskelbė vies valandos streiką, per kurį ir vo areštuota 400 darbininkų.

Šis įvykis parodo, kokioj payj gyvena Lietuvos liaudis. Ir mirusio žmogaus negali padoti.

3,000 DALYVAVO "SLUM CLEARENCE "MITINGE

Toronto, Birželio 19.—Komunistų Partijos sušauktame mitinge, tikslu reikalauti sugriauti netinkamas gyvenimui lušnas, dalyvavo 3,000 žmonių.

Draugas Tim Buck davė raportą iš delegacijos, kuri buvo pas provincialę valdžią. Jis pareiškė, kad valdžia sutikusi su delegacijos nurodymais ir reikalavimais, bet nieko nedarysianti, kol nebūsianti priversta daryti.

METĖ TREKERIŲ APECIJĄ PRIEŠ ĮKALINIMĄ

egina, Birželio 16.—Vyriauprovincijos teisėjas Sir Freck Haultain atmetė trekerių iaciją prieš žemesnio teismo endimą, kuriuomi jie buvo eisti kalėjiman, pavyzdžiui, ens ir Mottle po 17 mėnesių, lin 18, kiti po mažiau.

eisėjas dar pridėjo, kad s per mažai buvo priteista.

rekerių bylą vedė Reginos čių Apsigynimo Komitetas, elbstint visam Kanados darnkų judėjimui.

2,500,000 DARBININKŲ UNIJOSE FRANCIJOJ

Paryžius, Birželio 16.—Francijos darbininkai per pastaruosius mėnesius padarė didelį progresą. Pirmiausiai jie išrinko 72 komunistus ir arti pusantro šimto socialistų į seimą. Paskui, parodymui naujai valdžiai, kad jie tikrai reikalauja to, ko jie reikalavo rinkiminėj programoj, paskelbė didžiausius streikus, kuriuose dalyvavo virš milijono darbininkų. Dabar jie giriasi, kad jų unijos paaugo dvigubai. Viso esą jau 2,500,000 unijistų.

Buržuazija grumoja naujai valdžiai, jei ta nesulaikys streikų. Sako, kad liberalai pasitrauksią iš suvienyto fronto. Bet darbininkai kitaip žiūri: jie mato galią masėse. Jie pasirengę fašistus suvaldyti.

Francijos Fašistai Neklauso Valdžios Parėdymo

Paryžius, Birželio 19.—Suvienyto Fronto valdžia išleido įsakymą, kad fašistinės ginkluotos lygos būtų panaikintos. Bet tų organizacijų vadai atsisako pildyti tuos parėdymus.

Groix de Feu, League for French Solidarity, Young Patriots vadai pareiškė, kad jie apeliuosią į valstybės tarybą ir reikalausią Blumo valdžios parėdymą atmesti. Francijos lygos vadas pareiškė, kad jo pasekėjai sutinka mirti, bet tęsti Francijos atbudavojimo darbą.

Tos fašistinės lygos remiamos Francijos buržuazijos. Prie Lavalio valdžios jos turėjo didelę laisvę ir net ginklus laikyti.

ANCIJOJ YRA JAU 175,000 KOMUNISTŲ

aryžius, Birželio 19. — Diusia politinė organizacija ncijoj šiandien yra Komu Partija, pareiškė draugas cel Gitton, sekretorius.

omunistų Partijos narių čius siekiąs jau 134,000. Tuo u laiku yra 41,000 jaunųjų unistų. Tokių būdu, viso koistų Francijoj yra 175,000.

artija turi 72 atstovus seime, enate.

Trijos Socialistų Vadas Otto Bauer Sveikina Naują Sovietų Sąjungos Konstituciją

askva, Birželio 19. — Otto r, Austrijos socialistų vabesikalbėdamas su Sovietų ngos valdžios laikraščio, Izja, korespondentu, pareiškad naujos Sovietų Sąjungos titucijos paskelbimas padadidelį įspūdį į viso pasaulio ininkus."

as rodo," jis pareiškė, "kad tariatas į savo rankas galią ne su tikslu sutverti naują legijuotą klasę, bet sunaiui kapitalistinėj visuomesančių privilegijų."

k vienas dalykas jam nepas, tai kad jis nematąs konjoj atžymėtų teisių forjis naujoms politinėms parjs. Bet jis suprantąs, kad daryti dabar negalima esą nepakenkti dideliems revoliucijos laimėjimams.

"Bet aš esu tikras, kad gigantiškas pergalingo socializmo maršavimas sudarys galimybes ir tiems paskutiniams suvaržymams prašalinti," jis pridėjo. "Nežiūrint to, konstitucija pasaulio proletariatui duoda istorinį prirodymą, kad proletariato diktatūra neužkerta kelio į demokratiją, bet tikriausias kelias atsiekimui augščiausio demokratijos laipsnio.

"Tokiuo laiku, kuomet kapitalistų klasė sunaikino demokratines teises jau daugelyje kraštų, kad palaikyti savo viešpatavimą, Sovietų konstitucija daro gana stiprų įspūdį visam pasauliui ir daug prisidės prie atsteigimo sudraskytos darbininkų klasės vienybės."

SCOTTSBORO JAUNUOLIŲ BYLA BUS LAPKR. MĖNESY

Decatur, Alta.—Šešių iš devynių smerkiamų Scottsboro jaunuolių byla buvo atkelta iš vidurio liepos mėnesio iki lapkričio mėn. 2 dienai. Bylai laiką atidėjo teisėjas W. Callahan.

KANADOS VALDŽIA UŽ PANAIKINIMĄ SANKCIJŲ

Ottawa, Birželio 20.—Kanados premjeras King seime pareiškė, kad Kanados valdžia remsianti Anglijos valdžios pusę sankcijų klausime. Anglijos valdžia pasisakė už nuėmimą.

Kas įdomiausia, tai kad Woodsworthas, CCF lyderis, užgyrė Kanados valdžios nusistatymą.

Sankcijų panaikinimas reikštų Tautų Lygos mirtį. Ji galės gyvuoti, bet niekas į ją jokios atydos nekreips, nes ji nebebus priemone sulaikymui taikos ardytojų.

PROTESTUOJA PRIEŠ NUĖMIMĄ SANKCIJŲ

London, Anglija, Birželio 20.—Anglijos valdžia gauna tūkstančius laiškų, kuriuose protestuojama prieš Anglijos valdžios pasisakymą nuimti sankcijas nuo Italijos.

SVEIKINAME TREČIO RAJONO KONFERENCIJĄ

"Darbininko Žodžio" redakcija ir administracija sveikiname ALDLD Trečio Rajono Konferenciją, kuri įvyks birželio 29 ir 30 dienomis, Winnipege.

Linkime delegatams pasisekimo pasibrėžtuose darbuose. Tikimes, kad po šios konferencijos trečias rajonas dar geriau veiks ir stiprins ne tik ALDLD kuopas, bet ir vienybę tarpe lietuvių .

Administracija pasiuntė laišką, kuriame yra nurodyti planai ateinančiam vajui. Tikimes, kad draugai rimtai apsvarstysite ir išdirbsite tinkamus planus.

Redakcija ir Administracija

Protestuoja Prieš Mainierių Mėtymą Iš Darbo

Toronto, Birželio 19.—Protestuodama prieš International Nickel Company bosų mėtymus mainierių iš darbo už tai, kad dedasi prie unijos, delegacija iš Toronto Distrikto Trades and Labor Council ir Trades and Labor Congress Ontarijos provincijos Pildančiojo komiteto narių lankėsi pas darbo ministerį Croll.

KIRMELES UŽPUOLĖ LIGA

Sudbury, Birželio 19.—Tėmytojai sako, kad kirmeles užpuolė kokia tai liga, kad jos masiniai dvesia. Bebėgant jos susiriečiančios ir tuoj visai išstimpančios. Kai kurie sako, kad jos greitai visos padvėsiančios ir pavojus laukams pranyksiąs.

Windsoro Bedarbiai Gauna Didesnnę Pašalpą

Kanados federalė ir provincialė valdžios skiria pinigus del bedarbių pašalpų, bet paėmus Ontarijos provinciją, tai atskiruos miestuos bedarbiams duodama skirtinga pašalpa. Štai tą nelygumą parodo paimtos Windsor ir Toronto miestuose esamų bedarbių ant pašalpos skaitlinės ir jiems skiriamos pašalpai pinigų sumos. Toronte, išskiriant priemiesčius, randasi 104,447 žmonės ant pašalpos, o jiems šelpti skiriama $3,843,300 pinigų suma. Windsore ant pašalpos randasi 25,053 žmonės, o jiems šelpti skiriama $2,319,500 suma. Tas parodo, kad Toronte yra keturis kartus daugiau bedarbių negu Windsore, bet jiems pašalpai skiriama suma pinigų tik vienu trečdaliu aukštesnė. Kituos miestuos dar mažesnė pašalpa.

Amerikos Liet. Kongrese Dalyvavo 382 Delegatai

Jie Atstovavo 345 Organizacijas, Kuriose Priklauso 71,008 Lietuviai

REIKALAUJA ĮMESTI KALĖJIMAN ŠERIFĄ UŽ NEIŠMETIMĄ ŠEIMYNOS IŠ NAMŲ

Toronto, Birželio 19.—Teisėjas Rose gavo reikalavimą, kad jis įsakytų suimti šerifą Gorrie ir įmesti kalėjiman už neišpildymą teismo parėdymo išmesti bedarbio šeimyną iš stubos East York.

Šerifas aiškinasi, kad jis mėginęs. Jis perskaitęs susirinkusiems šimtams maišto aktą, bet tie nusijuokę ir pasakę, kad jiems tas nenaujiena. Todel jis nedrįsęs įvykdyti parėdymą.

DARBININKŲ PARTIJOS UŽ VIENYBĘ RINKIMUOS

Montreal, Birželio 22.—Labor Party, Co-operative Commonwealth Federation, Co-operative Commonwealth Louth Movement ir Komunistų Partijos pildantieji komitetai turėjo vakar bendrą pasitarimą rinkimų reikalu ir priėjo išvados, kad būtinas reikalas visoms darbo žmonių partijoms ir organizacijoms ko-operuoti rinkimuose, norint laimėti provinciniuose rinkimuose.

Už pavyzdį buvo paimta Francijos Suvienytas Žmonių Frontas, kuris nugalėjo rinkimuose visas reakcionierių pastangas.

Taipgi konferencija priėjo išvados, kad be Komunistų Partijos dalyvavimo vienybė nebūtų pasekminga. Todel nutarta, kad ir 28 birželio Labor Partijos mitinge būtų ir Komunistų Partijos atstovai, nes tame mitinge bus plačiai diskusuojama vienybės ir rinkimų klausimas.

Montrealo darbininkai karštai sveikina to pasitarimo rezultatus ir tikisi, kad Quebeco provincijos rinkimuose galės vesti pasekmingą kovą prieš visus: liberalus sklokininkus, konservativus ir kitus didžiojo kapitalo kandidatus.

DALYVAVO DAUG LIETUVIŲ PROFESONALŲ

(Specialiai "Darb. Žodžiui")

Cleveland, Ohio, Birželio 20.—Vieno bendro tikslo vedami, suplaukė šimtai įvairių srovių progresyvių organizacijų atstovų į Amerikos Lietuvių Kongresą Lietuvoj Demokratinei Tvarkai Atsteigti.

Clevelandietis, Dr. Vitkus, žymus progresyvis visuomenės veikėjas, 2.30 val. po pietų atidarė Amerikos Lietuvių Kongresą Cartes viešbutyje. Dr. Vitkus savo trupoj įžanginėj kalboj apibudino nepakenčiamą Lietuvos liaudies padėtį po tautininkų valdžios diktatūrą, ir šio kongreso didelę istorinę reikšmę.

Dr. Vitkus perstatė clevelandietį kongreso rengimo pirmininką, draugą S. Mažanską, kuris po trumpos kalbos įteikė Amerikos Lietuvių Kongresui specialiai padaryta aliuminiinį kujelį.

Mandatų komisijon paskirti ir vienbalsiai užtvirtinti E. Mikužiūtė, St. Michelsonas ir Siurba.

Iš pat pradžios, atidarant kongresą, pasireiškė didelis draugiškumo jausmas. Įvairių srovių atstovai: komunistai socialistai, bepartyviai bei įvairių apšvietos ir pašalpinių kliubų atstovai. Visi atrodo, kaip vienos motinos vaikai, susirinkę tartis, kaip padėti Lietuvos liaudžiai nusikratyti fašistinę priespaudą. Užtai ir kongreso prezidiumas išrinktas be jokių užsivarinėjimų ir vienbalsiai.

Prezidiuman išrinkti: pirmininku, Dr. Vitkus; vice-pirmininku, Jackevičiūtė; sekretorium, E. Mikužiūtė; iždininku, Dr. Simons.

Taipgi vienbalsiai išrinktos rezoliucijų ir spaudos komisijos.

Kongreso šaukimo komiteto sekretorius, E. Mikužiūtė, išdavė trumpą raportą, pažymėda-

(Pabaiga 4-tam puslapyj)

VOS IŠSIGELBĖJO 1,400 ŽMONIŲ LAIVUI PRAKIURUS

Detroit, Birželio 19.—Erie ežere plaukiojo laivas Tashmoo, kuriame buvo 1,400 linksmybių ieškotojų. Laivas užvažiavo ant uolos ties Sugar sala ir prakiuro. Gręsė pavojus nuskęsti ir su savim nusinešti į dugną visus žmones. Bet kapitonas paleido laivą visu smarkumu linkui Amherstburg miestelio, kuris buvo už dviejų mylių. Vos spėjus visus keleivius išleisti ant kranto per lentas, laivas nuskendo.

Milijonierius Lecroix Prieš "Milijonierius"

Ottawa, Birželio 20.—Parlamento narys Edouard Lacroix išvyko į Quebecą, kad pradėti rinkiminę kampaniją. Jis sako, kad Gouin grupė laimėsianti rugpiūčio 15 įvyksiančiuose rinkimuose.

Užklaustas, kodel jis nutraukė ryšius su Taschereau, jis pasakė:

"Aš ir daugelis kitų tiesiog apsirgom matydami, kaip didžiausi provincijos turtai išnaudojami turčių naudai, kurių daugelis ateiviai, kuomet Quebeco provincijos žmonės negali pasidaryti pragyvenimo."

Bet ir jis pats milijonierius ir ne kas kitas jam tuos milijonus sukrovė, kaip tie darbininkai, kurie negali pasidaryti pragyvenimą. Lecroix yra miškų darbininkų išnaudotojas, nes jis yra miško baronas.

Mr. Lacroix yra bosas Gouin tipo liberalų. Jei Gouin vadovaujami laberalai ir kalba apie darbo žmones, bet jie nieko gero jiems neduos, nes jiems bosaus Lacroix ir jam lygūs milijonieriai.

Senatas Buvo Priverstas Klausyt Visuomenes Balso

KOMUNISTŲ PARTIJA DABAR VĖL LEGALI; TIM BUCK IR KITI VADAI PILNAI PALIUOSUOTI

KAREIVIAI UŽMUŠĖ 10 ARABŲ

Jeruzalimas, Birželio 21.—Užmušta vienas Anglijos puskarininkas ir 10 arabų įvykusiuose susikirtimuose ties Nablus. Skaitoma, kad šis susikirtimas buvo didžiausiu susikirtimu tarp arabų ir Anglijos armijos.

CHIANG KAI-SHEKAS PUOLA PIETINĘ ARMIJĄ

Hankow, Chinija, Birželio 19.—Galų gale Chiang Kai-sheko armija pastojo kelią pietinei armijai, kuri žygiuoja linkui Japonijos armijos šiaurinėj Chinijoj, kad pastoti jai kelią eiti toliau į Chiniją.

Pranešimas sako, kad eina smarki kova tarp 200,000 Cantono armijos ir Chiang Kai-sheko armijų, kurios pastojo kelią ties Kweiyang, Hunan provincijoj.

Kwangsi provincijos armijai pagelbon eina Kwantung provincijos armija, kuri numaršavo 25 mylias gilyn į Kiangsi provinciją.

Nankingo valdžia giriasi, kad pietinė armija likusi atmušta atgal. Cenzūra nepraleidžia žinių, todel sunku pasakyti tikrai, kaip ten yra.

Matote, Chiang Kai-shekas ne Japonijos įsiverželius kovoja, bet Chinijos krašto gynėjus.

BRAZILIJOS KOMUNISTAI BAISIAI KANKINAMI

Rio De Janeiro, Brazilija, Birž. 17.—Šiandien patirta, kad generalis Brazilijos Komunistų Partijos sekretorius Antonio Bonfin yra kankinamas fašistinio Vargo įsakymu, kuris jau keleta menesių, kaip sėdi kalėjime. Bonfino gyvybė pavojuje, nes tą pavojų pagilino suareštavimas senatoriaus Abel Chermonto ir kitų ištikimų anti-imperialistinių atstovų ir jų įkalinimas pagal Vargas įsakymą.

Chermont ir kiti keturi atstovai atiduoti teismui remiantis neteisingais apkaltinimais.

TAI DIDELIS KANADOS DARBININKŲ LAIMĖJIMAS

Ottawa, Birželio 22.—Matydamas, kad plačiausios darbo žmonių masės po visą Kanadą griežtai reikalauja panaikinti 98 sekciją kriminalio kodo, senatas šeštadienį praleido seimo tarimą panaikinti tą sekciją, kuri 1919 metais buvo įvesta revoliucinio judėjimo slopinimui. Septynis kartus senatas atmetė tarimą panaikinti 98 sekciją, bet aštuntą kartą jau nebedrįso.

98 sekcijos panaikinimas reiškia didelį Kanados darbininkams laimėjimą. Nuo dabar Kanados Komunistų Partija vėl legali. Jos vadai, kurie buvo paleisti sąlyginiai ir turėjo reguliariai pranešti policijai, kur jie yra, dabar visai paliuosuoti.

Tik delto policija galėjo įeiti į Kanados Veikiančio Komiteto sekretoriaus kambarius kratos daryti be varanto, kad 98 sekcija davė policijai teises įeiti į namus daryti kratas, jei tik ji įtaria kuomi nors. 98 cekcija buvo biauriausias įstatymas, kokio gal nėra nei vienoj demokratinėj šalyj. Ji leido žmogų įmesti kalėjiman iki 20 metų.

Tiesa, įvesta kita sekcija—134, kuri taipgi reakcinga, bet ši sekcija toli gražu ne tokia. Ji leidžia nuteisti žmogų kalėjiman iki dviejų metų. Taip pat daug siauresnė. Tačiau darbininkai mobilizuosis kovai ir prieš tą ir reikalaus, kad ir ji būtų panaikinta kaipo demokratinėj šalyj.

Panaikinimas 98 sekcijos rodo, kad darbo žmonės gali priversti tokius reakcionierius, kaip senatoriai, pildyti statomus reikalavimus, tik reikia masiniai reikalauti. Iš to reikia mokintis ir panašiai veikti ir kituose reikaluose.

NUTEISĖ PAŠALPOS INSPEKTORIŲ UŽ VOGTŲ DAIKTŲ PRIĖMIMĄ

Toronto, Birželio 18.—Teisėjas Browne nuteisė į pataisos kalėjimą 6 mėnesiams už priėmimą vogtų daiktų Toronto pašalpos biuro inspektorių Smithą. Kaip paaiškėjo, tai jis buvęs nuteistas kalėjiman pirmiau.

Tiktai Visuomenes Opinija Privers Veikti, Sako Robok

Tačiau Pripažino, Kad Pašalpa Bedarb. Nepakankama

Komunistų Partijos Reikalavimus Pateiksiąs Kabineto Svarstymui

Toronto, Birželio 19.—Arthur Roebuck, Ontarijos provincijos gynėjas, Mr Nixon, einąs laikinai premjero Hepburno pareigas, vakar priėmė Komunistų Partijos delegaciją su draugu Tim Buck priešakyje, kuri įteikė Komunistų Partijos reikalavimus pašalpos bedarbiams reikalu.

Delegacija jiems pareiškė, kad dabartinė provincijos valdžia atsisako duoti pakankamą pašalpą bedarbiams, kurių Ontarijos provincijoj yra apie 370,000.

Roebuckas į tai atsakęs, kad tas teisybė, pašalpa nepakankama, rendų už stubas apmokėjimo sistema netinkama, bet valdžia nieko nedarysianti iki tol, kol visuomenės opinija priversianti ją imtis žygių. Jis davė suprasti, kad "visuomenė pasitenkinusi tokiom sąlygom." Kai ji pradės reikalauti, tuomet valdžia imsis darbo.

Bet jis visuomenę skaito ne tuos alkanus bedarbius ir milijonus darbo masių, o turtuolius ir išnaudotojus. Tai "visuomenei," aišku, dabartinė pašalpa atrodo dar perdidelė.

Tačiau jis prižadėjo partijos reikalavimus pateikti Hepburno kabineto apsvarstymui.

Bedarbiams reikia mobilizuoti spaudimą, kad privertus tuos ponus išgirsti visuomenės balsą.

DARBININKŲ ŽODIS

(THE WORKERS' WORD)

Kanados lietuvių darbininkų savaitraštis. Leidžia "Darbininkų Žodžio" Draugija.

Prenumeratos kaina Kanadoj ir Anglijoj: metams $2.00; 6 mėnesiams $1.00. Visur kitur: metams $2.50; 6 mėnesiams $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite "Darbininkų Žodžio" vardu.

"DARBININKŲ ŽODIS"
184 Spadina Ave., Box 31, Toronto, Ont.

KANADOS LIETUVIŲ KONGRESAS IR PRISIRENGIMAS PRIE JO

"Darbininkų Žodis" užgavo jautrią Kanados lietuvių jausmų stygą, kuomet jis vasario mėn. 6 dienos numeryje pasakė:

"Tiesa, mūsų organizacijos protestuoja, reikalauja iš Lietuvos valdžios laisvių darbininkams ir valstiečiams. Bet jos veikia pavieniai, neorganizuotai, nepakankamai. Mes turime siekti toliau, ieškoti geresnių būdų. O tuomi būdu ir yra ne kas kitas, kaip **vienyjimas veikimui visų Kanados lietuvių organizacijų.** Visai laikas būtų, kad būtų sušauktas Kongresas visų Kanados lietuvių organizacijų, revoliucinių, socialistinių, katalikų darbininkų ir kitokių, kokios tik yra tarpe Kanados lietuvių. Kongrese būtų galima apkalbėti Lietuvos žmonių ir Lietuvos neprikalusomybės padėtį ir išdirbti planus veikimui. Kongrese būtų galima išrinkti ir komitetą šio darbo vedimui."

Kanados lietuviai senai jautė reikalingumą pasekmingesnių būdų kovai už savo brolių Lietuvoj teises, bet tas jausmas slėpėsi jų krūtinėse, kol "Darbininkų Žodis" jį iškėlė viršun. Dabar tas klausimas visų Kanados lietuvių tarpe liko pirmuoju dienos klausimu.

Kongresas įvyks. Tai faktas. Dabar lieka Kanados lietuviams pareiga gerai prisirengti prie jo. Visose organizacijose ir visuose lietuvių susiėjimuose reikia diskusuoti apie tai. Kiekviena organizacija, grupė, srovė turi daryti planus, kaip suartinti Kanados lietuvius, kaip išvystyti veikimą, kad būtų pasekmingas. Be diskusijų, be pasiūlymų, be sumanymų, delegatai negalės išreikšti tų visų minčių, kurios reiškiasi pas visus Kanados lietuvius. Jau iki šiam laikui yra padarytas didelis žingsnis linkui Kanados lietuvių vienybės, tačiau Kongresas turi atidaryti naują erą Kanados lietuvių veikime. Reikia diskusuoti ne tik, kaip padėti Lietuvos liaudžiai, bet taipgi ir kaip sustiprinti mūsų jėgas Kanadoje. Būdami neskaitlingi, mes negalime tiek daug gero nuveikti ir savo labui, kuomet pasiskaldę.

SENATUI PAGELBON ATĖJO AUGŠČIAUSIAS TEISMAS

Kanados Augščiausias Teismas atmetė net ir Bennetto valdžios padarytus įstatymus, kurie vienaip ar kitaip būtų galėję pasitarnauti darbininkams, kaipo nekonstitucinius. Minimum algų įstatymas esąs sulaikytas. Abejojama del jo legalumo. Samdymo ir Socialės Apdraudos įstatymas atmestas, nors ir Bennetto valdžios įvestas ir reikalauja tam tikros dalies iš darbininkų į tą fondą. Aprubežiavimui darbo valandų įstatymas atmestas, nors jis nustatė 48 valandų sąvaitę. Taipgi keli kiti, kurie dalinai naudingi ir darbininkams bei farmeriams, atmesti kaipo nekonstituciniai. Priėmė tik tuos, kurie grynai antidarbininkiški.

Visos Kanados darbininkai turi kelti protestus, kad tie du finansinio kapitalo organai būtų priversti praleisti seimų gamintus įstatymus. Taipgi reikia reikalauti, kad seimas apkarpytų jų galią.

BLUMO VALDŽIA GRISIANTI KELIĄ LINKUI NAUJOS SOCIALĖS TVARKOS

Francijos liaudies fronto valdžia, kurios priešakyje Leonas Blumas, socialistų vadas, darysianti mėginimus šį tą gero išspausti iš kapitalistinės sistemos, bet nenumatanti iš to pasekmių. Korespondentams Blumas apie savo valdžios užduotį sekančiai pasakė:

"Mano valdžia bus paskutinis mėginimas šį tą gero išspausti iš buržuaziniai-demokratinio režimo. Mes neseksime socialistų programos. Mes pastatyti valdžion pravedimui tokios programos, kurios sudaryme dalyvavo ir mūsų sąjungininkai liberalai. Mes priversti pildyti savo prižadus.

"Mes žinome, kad kapitalistinis režimas supuvęs. Buržuazinės draugijos sugriuvimas nebepaslėpiamas faktas, nes ji pilna nepanaikinamų prieštaravimų. Ji priešinga protui, žmoniškumui ir moralumui. Klausimas tik, kaip aš sakiau, ar dar yra galimybių prie dabartinio režimo pagerinti kiek nors būvį tų, kurie kenčia.

"Tuo pačiu laiku aš noriu, kad Amerikos socialistai žinotų, jog mes esame išrinkti sukūrimui sąlygų taikiam parėjimui iš šios nepakenčiamos sistemos į tokią sistemą, kuri yra mūsų siekiu. Aš pakartoju: mes turime pildyti savo prižadus liberalams pamėginti įvesti šiek tiek daugiau teisybės ir pagerinti būvį ir duoti daug vilties tiems, kurie ilgisi geresnio pasaulio.

"Jų laukimas nenueis veltui. Nes, jei aš pamatysiu, kad negalima, jei aš nenugalėsiu pasipriešinimo, aš būsiu pirmutiniu pasakyti darbininkų klasei: 'Tai buvo sapnas, nieko negalima padaryti su šiuo režimu,' ir tuomet darbininkų klasė galės pasidaryti savo išvadas."

Čia jo labai daug pasakyta. Liaudies valdžia susidarė ant programos pamėginti taisyti dabartinį režimą, kad jis tiktų visuomenės reikalams. Bet jei negalima nieko gero padaryti, tuomet lieka eiti prie naujos. Liaudies valdžią sudarančios partijos pamatys, kad reikia siekti daugiau ir susitars ant toliau.

Kaip Pierre van Passen rašo, tai Blumas pasirengęs esąs apvalyti armiją, teismus, policiją ir kitas įstaigas nuo visų fašistinių elementų. Taip pat Suvienytas Frontas organizuojąs apsigynimo būrius. Paryžiaus priemiesčiuose, kur į tarybas išrinkti komunistai, organizuojama darbininkų milicija. Prie Blumo valdžios darbininkams yra galimybių stiprinti savo jėgas galutinam laimėjimui. Ir jei Blumas savo valdžią panaudos, kaip jis sako, prirengimui kelio prie naujos socialės tvarkos, Francijos darbininkai nebematys fašistinio režimo, o įsisteigs socializmą.

KUR LINK KRYPSTA ANGLIJOS IMPERIALIZMAS

Paskutiniai pranešimai rodo, kad Anglijos imperializmas stovi už suardymą Tautų Lygos ir už lenktyniavimąsi ginklavimesi. Net kapitalistinė Kanados spauda tą pastebi. Toronto Daily Star rašo:

"Anglijos užsienio reikalų ministerijos nutarimas remti nuginklavimą Tautų Lygos ir sudarymą sritinių savitarpinės pagelbos sutarčių, kurios automatiškai veiktų, pastato mus į tokį pavojų, kokio dar nebuvo nuo 1918 metų. Dydisis karas pagimdė mums Tautų Lygą, kolektyvinio apsigynimo sistemą, kuri būtų padariusi daug gero, jei būtų palaikiusi taiką ant gerų pamatų. Bet Britanija, prikimšta Čamberlanų, pasirengus ne tik atšaukti sankcijas prieš Italiją ir atleisti Mussoliniui už nelegalų užpuolimą ant Ethiopijos, bet, ir tas blogiausia, patenkinti Mussolinio reikalavimą, kad Tautų Lyga būtų sunaikinta."

Tai labai pavojingas Anglijos imperializmo nukrypimas. Nežiūrint to, kad Tautų Lyga neatliko savo pareigų taikai palaikyti, nenubaudė Japonijos, Vokietijos ir Italijos už taikos ardymą, tačiau ji vistiek šiek tiek laikė krūvoj visas šalis. Gi panaikinus Tautų Lygą, visos valstybės pradės dar daugiau viena kita nepasitikėti ir ginkluotis. Sritinės savitarpinės pagelbos sutartys to tiek neapgins taikos. Jos tik paskirstys imperialistines šalis į tam tikras grupes naujam karui.

Star labai teisingai pastebi Britanijjai, kuomet ji sako, kad lai Britanija nesitiki pagelbos iš dominijų, jei ji suardys Tautų Lygą ir įsivels į Europos sumišimą. Vienintėlis šiandien kelias taikai palaikyti, tai kolektyvis viso pasaulio šalių apsigynimas nuo užpuolikės šalies. Ir Sovietų spauda tą pastebi. Sako, ne Tautų Lyga kalta, bet kad jos dalyviai nesistengė padaryti ją tinkamu ginklu taikos palaikymui. Tame nemažai kaltas ir Antras Internacionalas, kuris atsisakė vienytis su Komunistų Internacionalu kovai už privertimą Tautų Lygos imtis tinkamesnių žygių nubaudimui taikos ardytojų.

Šio mėnesio 30 dieną susirinks Tautų Lyga savo posėdžiams. Jei Britanijai ir kitoms šalims, kurios agituoja už nuėmimą nuo Italijos sankcijų, pasiseks tą padaryti, tai Tautų Lygai bus padarytas galas. Toliau ji nebegalės to tiek nuveikti. Karo pavojus dar padidės. Nebent atsirastų daug tokių šalių, kurios remtų sustiprinimą Lygos, kurios priverstų ir Angliją atsisakyti savo manevrų. Tokias šalis turi sekti ir Kanada.

REIKALINGA VIENYBĖ MAINŲ LAUKUOSE

Workers Unity Lygos sekretorius Tom Ewen štai kaip suglaustai apibudina mainierių organizavimosi reikalą:

Šiandien gavau laišką iš Nanaimo mainierių, kuriame komentuojama apie Calgario mainierių konferenciją, kuri padėjo kertinį akmenį organizavimuisi pavienių unijų vakarų Kanadoj. Laiško autorius nurodo: "Aš negaliu jums išreikšti to entuziazmo, kuris apėmė Nanaimo mainierius po Calgario mainierių konferencijos. Jūs matydami turėtumėt pamanyti, kad tai jie paėmė naujo gyvenimo supratimą." Naujas gyvenimo supratimas aiškinasi Albertoj ir Nova Scotia mainierių unijose, jis viešpatauja tūkstančiuose mainierių namų. Workers Unity Lygos istorinis atsišaukimas, šaukiantis mainierius prie unijinės vienybės, rado plataus pritarimo mainų laukuose. Mainieriai pradėjo pilnai realizuoti skirtumus tarp mainų operutojų ir pačių mainierių. Kada tie skirtumai tarp pačių mainierių ir jų unijų yra paprasti, tai tarp mainierių ir mainų operuotojų jie yra pagrindiniai, jie tik išrišami ekonominių reikalavimų šviesoje. Kokie yra tie ekonominiai reikalai?

Apie tuos reikalus kalbėdamas Francijos Komunistų Partijos vadas Frachon jos aštuntame kongrese štai kaip aiškino:

"Pažiūrėkime į darbininko gyvenimą; jis atsikelia anksti iš ryto ir paspaudžia elektrai uždegti guzikėlį—tas reiškia, kad jis pradeda mokėti pinigus elektros trustui; jis eina prie vandens krano nusiprausti—jis moka vandens kompanijai; jis verdasi kavos—jis pradeda mokėti gaso kompanijai . . . Kada jo moteris eina į marketą arba į krautuvę, ji moka pinigus kapitalui, ji moka įvairiausias mokesčių rinkliavas uždėtas ant atskirų daiktų." Šią tiesą aiškiai išaiškinus supras kiekvienas mainierys.

Nesupratimai

Keletas žmonių, siekdami vadovauti mainierius ir kitus darbininkus jų ekonominėse kovose, negali užgriebti šią nesumaišomą pagrindinę tiesą, prie kurios laimėjimo veda amatų unijizmas. Jie baigė supiudymais ir plūdimais tuos Amerikos Darbo Federacijos vadus, kurių planu einant galima realizuoti vienybę. Toki vulgariški patarnavimai neliečia mainų operatorius. Kiekvienas mainierys, nežiūrint kokiai unijai priklauso, instiktyviai supranta, kad jį eksploatuoja organizuota, brutališka jėga, kuri yra monopolizuota ir veda į nežmonišką gyvenimą mainierius.

Tų sąlygų supratimas yra patsai pagrindas, vedantis Albertos ir Nova Scotia mainierius tolimesnėn vienybėn, su didžiausiu entuziazmu, net tuos mainierius, kur nesenai mainų kempėse organizuota operatorių jėga buvo sutriuškinus unijizmą.

Visos Kanados mainierių unijos neturi smerkti United Mine Workers of America tarptautinio pildomojo komiteto, arba tos unijos rajonų pasitikimų unijos vadų, ir neiti į aštresnę kritiką, jei jie veda į kovą už generalius mainierių reikalus, tai turi atminti visi progresyviški mainieriai. Komunistai smerkia tokią kritiką, jei ji nereikalinga. Tokia nereikalinga kritika veda prie sugriovimo siekiamo tikslo.

Industrinis Unijizmas ir Autonomija

John Lewis plečiama politika kovoti del industrinio unijizmo yra progresyviškiausia politika Amerikos Darbo Federacijos istorijoj, kuri veda organizacinę kovą del milijonų Šiaurinės Amerikos darbininkų ekonominės būklės pagerinimo,—įskaitant ir mainierių. Čia gali atsirasti kritikos, kurią kiekvienas progresyviškesnis mainierys turi teisę iškelti ir turi iškelti, bet tik tie kritikos punktai, kurie veda į sveikatą demokratiškos organizacijos išsivystymą, unijos neprivalo iškasti iš praeities tos organizacijos darbus ir sulyg jų daryti prievarta aptemdinančius pranašavimus. Darbo unijų demokratiškumas suteikia teisę išsireikšti sutikimą ir nesutikimą su pasireiškiančia politika ekonominiuos, socialistiniuos ar politiniuos jos narių reikaluose. Industrinis unijizmas yra sutaptinas su organizacine autonomija, ir esantieji blogumai iš jo ateityje bus išrauti.

Kad United Mine Workers of America konstitucija reikalinga pataisų, pakeitimų ir greito jos išsivystymo, su kuriais mainieriai jau sutinka, to niekas negali užginčyti. Calgary mainierių konferencijoj U. M. W. A. 18 distrikto prezidentas, Bob Livett, pareiškė, kad ateityje konstitucijos keitimas turi būt daromas pagal Linkolną, kaip jis sakė, kad: "kada konstitucija atsistoja ant kelio ir neleidžia žmonėms žengti į progresą, ji turi būt pataisyta arba visiškai panaikinta." U. M. W. A. Konstitucija nereikalinga panaikinti, bet čia galimas visų šalių susitarimas, kuris gali suteikti plačias pataisas. Tas galima atlikti tiktai tuomet, kada visos progresyviškos jėgos konstruktyviai iškels to pakeitimo reikalingumą, kuomet tas reikalas susitiks su mainierių reikalais.

Taip pat U. M. W. A. leidžia distriktam autonomiją. Toks referendumas dabar neužilgo atsibus Albertos distrikte.

Kanados mainieriams būtinai reikalinga pradėti kovą už duoną, už geresnes darbo sąlygas, už didesnį apsaugojimą jų gyvybių. O mainų operatoriai dabartiniais laikais 9 iš 10 padarytų sutarčių su mainieriais sulaužo, tai nėra kitos išeities, kaip tik susivienyti visiems ir tapti nariu U. M. W. A.

Mūsų Nuomonė Kanados Lietuvių Kongreso Reikalu

Stavert, Ont.—Mes, šios apylinkės setleriai (naujakuriai) ir miškų darbininkai, pasitarę paduodam savo nuomonę kas link šaukiamo Kanados Lietuvių Kongreso. Mes užgiriam montrealiečių sudarytą Kongreso šaukimui iniciatyvinį komitetą. Nors mes pirmiau numatėm Kongresui vietą S u d b u r y j e, bet sudburiečiams numačius, kad Kongresui gali pakenkti reakcijos persekiojimai ir kitos kliūtys, tai mes su džiaugsmu sutinkam montrealiečių pradėtą darbą, ir iš savo pusės pasižadam pasiųsti delegatą. Kviečiame ir kitas kolonijas pasekti mūsų pavyzdžiu.

Kad geresni būtų išdirbti planai, ir kad mes galėtume geriau ir greičiau Lietuvos liaudžiai padėti nusikratyti nu savo sprando smetonizmo ir jai išeiti ant laisvės, tai iš savo pusės siūlome:

1) Sudaryti plačius bendro fronto komitetus po visus Kanados ir visos Amerikos miestus, ir jei leidžia galimybės, tai padėti tą padaryti Lietuvos miestuos, bažnytkaimiuos ir kaimuos.

2) Sucentralizuoti Kanad o s lietuvių veikimą, padėti to atsiekti ir Lietuvos liaudies veikimui.

3) Pravesti plačią kampaniją del sukėlimo finansų agitaciniam fondui, iš kurio kovojanti Lietuvos liaudis galėtų įsigyti rašomųjų mašinėlių, šafirografų ir kitų reikmenų del platinimo įvairių antifašistinių atsišaukimų, nes Lietuvoj yra užtektinai draugų-ių, kurie veda tą sunkų darbą, nežiūrint, kad juos už tai šaudo ir žvalgybininkai kankina. Jiems ten didžiausia kliūtis, tai neturėjimas finansų. Kartais neturi popieros, nė kuo parašyti. Kanados ir Amerikos lietuviai turi dėti visas pastangas, kad tas kliūtis tarpe jų prašalinti.

4) Kad sekmingiau padėti jiems atsiekti savo tikslo, tai mes ir vietoj turime stiprėti. Turime sustiprinti savo vadą—organizatorių "Darbininkų Žodį" ir patankinti, kad jis nors du kart sąvaitėj pas mus ateitų ir pasakytų, ką mes tuo klausimu turime veikti ateityje.

Stasys

Kas Kaip Aiškina Apie Naują Sovietų Konstituciją

"Naujienos," lietuvių socialistų organas, birželio 13 d. rašo, kad Rusija grįžtanti į tokį pat parlamentarizmą, kaip ir buržuazinės šalys turi ir, tai esą didelis laimėjimas bolševikų idėjai.

"Tame parlamente betgi Stalinas dar nežada duoti daug galios. Jisai posėdžiaus tik du kartu per metus po 60 dienų. Visą kitą laiką administracija valdys be parlamento. Reiškia, žmonių atstovybė bus silpna, o valdžia stipri. Be to, pastebėtina, kad telegramos nieko nemini apie **organizacijų** (politiškų partijų ir draugijų) **laisvę.** O be organizacijų laisvės, kad ir atstovai yra renkami visuotinu balsavimu, sunku žmonėms išrinkti tą, ką jie nori."—Rašo "Naujienos" darydamos išvadas, kad bolševikai per metų metus smerkę parlamentarizmą ir gyrę sovietus, dabar patys pereina prie buržuazinio parlamentarizmo.

"Toronto Daily Star" Buržuazijos Organas Birželio 16 d. Rašo:

"Sovietų Sąjunga jaučiasi, kad ji padarė tokį progresą linkui beklasės visuomenės, kad jau gali susilpnint komunistų partijos diktatūrą ir eiti linkui pilnai demokratinės, parlamentarinės valdžios."

"Politinės partijos, norinčios įgyti įtekmės ir įeiti į valdžią, gali klaidinti rinkėjus savo kalbomis, savo lojalumo išplėtimui masėse."

McGill Universiteto Profesorius Scott Sako:

"Tai ne naujiena komunizmo šalininkams, nes komunistų tikslas yra laisvė visiems taip greit, kaip tik pereinama iš klasinės visuomenės į beklasę. Kas įdomu, tai, kad tas atsiekta sulyginamai per gana trumpą laiką po revoliucijos. Tai negali būti didesnio įrodymo socializmo pasisekimo ir vidujinės tvarkos tinkamumo. Tas pasitarnaus sumušimui paskalų, kurie skelbia, kad komunizmas ir fašizmas yra vienas ir tas pats."

"Sovietų Sąjunga turi pirmenybę pastatyme paprastų darbininkų ir valdžioje, kas turi didelę svarbą ne tiktai šalies ekonominiuos reikaluos, bet ir vairuoja valdžią jos užduotyse."

"Tai parodo, kad mokėjimas ne tik valdyti suvisuomenintą krašto turtą, bet taip lygiai jie moka ir laisve naudotis."

Kuomet skaitai buržuazijos didlapį ir "Naujienas" tuo pačiu klausimu, tai "Naujienose" daug biauriau rašoma ant Sovietų tvarkos. Net žodis Sovietai "Naujienose" neminima, o Rusija. Kuomet buržuazinis laikraštis pažymi, kad Sovietai jau sugebėjo pereiti prie beklasės visuomenės ir todel nebėra reikalo naudoti griežtą diktatūrą, tai "Naujienos" aiškina, kad bolševikai buvo kvaili laikydamies nusitvėrę už diktatūros ir tik dabar pamatę, kad netinkama, ją keičia ant buržuazinio parlamento. Nors ir "Stare" yra nemažai nesąmonių, k. t. "komunistų partijos diktatūra, parlamentarizmas" ir t.t., tačiau rašinyj daugiau teisybės ir mažiau biaurojimo, negu "Naujienose."

Ne komunistų partijos diktatūra Sovietų Sąjungoj, o **proletariato,** visų darbo žmonių diktatūra ant turčių, ant išnaudotojų klasės.

Ne burzuazinis parlamentarizmas įvedamas, o praplėčiama teises dalyvauti Sovietuose, kaip rinkimuose, taip būti išrinktais visiems žmonėsm todel, kad ten klasės panaikintos ir klasiniai priešingai partijai susidaryti nebėra ekonominių sąlygų.

Komunistai visuomet sakė ir sako, kad griežčiausia proletariato diktatūra turi būti perėjimo laikotarpy iš buržuazinės visuomenės į socialistinę. Kaip greit buržuazijos galia nuslopinama, taip greit pasidaro mažiau reikalinga diktatūra. Ir profesorius Scott stebisi, kad taip greit Sovietų valdžia sugebėjo prieiti prie nuslopinimo buržuazijos, kad jau galima diktatūrą mažinti. Tik naujieniniai "socialistai" to negali žinoti ir negali matyti, ką komunistai dažnai spaudoj rašo ir prakalbose aiškina.

Žagaras

Kanados Lietuvių Kongreso Klausimu

Kadangi Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Centro Komitetas yra pasisakęs už Kongreso šaukimą, tai dabar lieka visoms tos draugijos kuopoms stengtis išrinkti ir pasiųsti savo atstovus į Kanados Lietuvių Kongresą, kuris atsibus Montreale rugpiūčio 1-2 dienomis.

Dabartiniu laiku ateinančios iš Lietuvos žinios tiesiai veriančios širdį. Šaudymas ir kalnimas Lietuvos valstiečių turėtų kiekvieną užsienio lietuvį uždegti žmoniškumo jausmu, kad jis suprastų užtarti užjuryje pasilikusius brolius, seseris, gimines, pažįstamus bei kitus Lietuvos piliečius ir jiems ištiesti brolišką ranką, kad jie galėtų sutraukyti fašizmo retežius ir atsteigti demokratines teises.

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D. 550 narių balsas Kongrese bus didelis protestas prieš Lietuvos fašistinius budelius.

A. Morkis
C. P. K. Pirmininkas

MIRĖ DIDELIS REVOL. RAŠYTOJAS MAKSIM GORKI

Maskva, Birželio 18. — Šiandien čionai mirė didžiai mylimas Sovietų Sąjungos ir viso pasaulio darbo žmonių didis rašytojas ir revoliucionierius Maksimas Gorkis. Jis buvo 68 metų amžiaus. Jo laidotuvėmis rūpinasi Sovietų valdžia.

Nekurį laiką jis sirgo ir buvo paimtas į Kremlino ligoninę, bet jau nesijaute sveiku per daugelį metų. 1925 metais jis buvo apleidęs del sveikatos Sovietų Sąjungą, bet negalėjo pakęsti ir stovėti nuošaliai nuo socialistinės šalies, tai sugrįžo atgal. 1906 metais jis aplankė Ameriką.

Maksimas Gorkis gimė Nižni Novgorode neturtingo baldininko šeimynoje, jis eidamas penktus metus tapo našlaičiu ir buvo išmestas pasaulin kaipo klajūnas. Jo tikra pavardė Aleksis Maksimovič Peškov.

Pirmiausia jis tapo skudurių rinkėju. Vėliau perėjo ištisą eilę įvairių darbų, kaip tai laivininko, paprasto darbininko, mechanikos braižytojo, advokato, ir galutinai žengė galutiną žingsnį į jo talentuotą rašytojo užsiėmimą.

Jo sukurti kūriniai reiškė naujo gyvenimo eigą ir rodė kelią į naujos socialinės santvarkos pasisukimą. Jis už tą didelį darbą buvo caristinės valdžios persekiojamas, areštuojamas ir tremiamas. Buvo vienu laiku išrinktas į Akademiją, bet turėjo apleisti Rusiją ir tik ramiai savo darbą galėjo tęsti po carizmo nuvertimui. Už tai Sovietų žmonių buvo didžiai mylimas ir gerbiamas ir jo garbei Sovietų valdžia net buvo pabudavojus jo vardu propogandinį orlaivį, kuris buvo neįkainuojamo jo mokslo plėtimo simbolis.

Apsigynimo Komitetas gavo užtikrinimą iš remisijos departamento, kad Noranda mainieriai būsią paliuosuoti.

DARBININKO AKIM ŽIŪRINT

"Konstitucija buvo pagaminta del žmonių, o ne žmonės del konstitucijos," pareiškė J. W. Buckley, Toronto distrikto Trades and Labor Council sekretorius, smerkdamas aukščiausio teismo atmetimą Bennetto valdžios priimtų įstatymų. "Mirusieji neturi teisės daryti įstatymų gyviesiems."

* * * * *

Tais žodžiais jis labai daug pasakė. Ištikro, šiandien jau kelios dešimtys metų praėjo nuo tų dienų, kada ta konstitucija buvo priimta. Ji šiandien nebetinkama, nebeatsako žmonių reikalavimams. Ją reikia taisyti arba visai nežiūrėti jos. Gi kapitalizmas jos laikosi ir už jos nugaros slėpiasi nuo darbo žmonių reikalavimų.

* * * * *

Prie proletariato valdžios taip nebus. Konstituciją darys tokią, kuri tiktų žmonių reikalavimams. Kiekvienas pasikeitimas žmonių draugijoje bus pripažintas ir įrašytas į konstituciją. Tą matote Sovietų Sąjungoj. Pasikeitė žmonių padėtis—keičia ir konstituciją. Kuomet bus dar toliau nužengta linkui komunizmo—konstituciją vėl pakeis. Konstitucija niekad nestovės ant kelio žmonijos progresui, kaip dabar yra prie kapitalizmo.

* * * * *

Reikia prie progos prisiminti, kad panašiai, kaip aukščiausis teismas, padaro ir socialdemokratiniai vadai. Delto, kad unijų įstatai neleidžia, jie atsisako veikti ką nors tokio, kas būna būtina pareiga darbo žmonių labui. Dar daugelio organizacijų vadovybės atsisako dėtis prie kovos prieš baisiausį darbo žmonių ir progreso priešą—fašizmą vien del to, kad tos organizacijos ne politinės, jų konstitucija neleidžią. Delei konstitucijos senėjimo, netinkamumo šių dienų reikalavimams, nestojama kovon prieš baisiausį priešą.

* * * * *

Toronto lietuvių suvienyto fronto komitetas šaukia visų Toronto lietuvių organizacijų vadybų konferenciją ant birželio 29 dienos apkalbėjimui Kanados Lietuvių Kongreso, pašalpinių draugijų vienybės klausimo, vakarinės kučių mokyklėlės lietuvių kalbos mokinimui steigimo, ir kitų svarbių klausimų. Reikia tikėtis, kad iš tos konferencijos bus geros pasekmės.

* * * * *

Reikia pripažinti, kad Toronto lietuviai rimtai darbuojasi Toronto lietuvių vienybės klausimu. Gaila tik, kad iki šiol katalikai darbininkai neprisidėjo prie to darbo, neišrinko atstovų į suvienyto fronto komitetą. Minimoj konferencijoj būtinai turėtų dalyvauti. Galima rasti tokių reikalų, kurie visiem bendrai apeina.

* * * * *

Labai smagios žinios tilpo "Darbininkų Žodyje" iš Montrealo. Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto kliubas ne tik remia Kanados Lietuvių Kongresą, bet net svetainę duoda veltui. Švento Kazimiero Pašalpinės Draugijos Sekretorius jeina į kongreso šaukimo komitetą. Manoma, kad nei vienos organizacijos neliks, kuri nedalyvautų kongrese.

* * * * *

Kartais draugams atrodo, kad nėra galimybių su tom ar kitom organizacijom susitarti bendram veikimui del skirtingų pažiūrų. Bet gyvenimas pastato tokias pareigas, kurios palieka visoms vienodos. Tada jau pranyksta visi negalimumai. Todel niekad nereikia iškalno pasakyti, kad ta ar kita organizacija niekad nebus suvienytame fronte. Prisitaikys tokiu bendru reikalu, kurie pareikalaus iš mūsų visų bendro veikimo. Tik kapitalistinės klasės organizacijos niekad neturės bendrų reikalų su darbo žmonių organizacijomis.

* * * * *

Reikia manyti, kad Kanados Lietuvių Kongresas uždegs lietuvių krūtinėse vienybės ugnelę, kuri niekad nebeužges. O ta vienybė bus dideliu ginklu kovoje už Lietuvos liaudies leisvę.

J. Paukštis

IŠ 2,600 GYVENTOJŲ TIK 54 DARBININK. GAUNA ALGAS

Blind River, Ont.—Šio miestelio viršininkai šiandien pareiškė, kad iš 2,600 miestelio gyventojų, išskaitant keletą biznierių, tik 54 darbininkai uždirba algas. Bet birželio mėnesio pabaigoj, kuomet Hixson medžio kompanija pabaigs apdirbimo medžio gos išvežimą, tuomet dar padidės bedarbių skaičius.

Šeimyna Seniau, Dabar Ir Ateityje

V. KAPSUKAS

(Tąsa)

SŲ DIENŲ ŠEIMYNA

Lyties Reikalavimai

iau kūnas ir dūšia priklau-
ogaus ponui, valdžiai ar
čiai. Jokio savarankumo
ėjo. Pavojingiausia rodėsi
ponams, kunigams ir val-
tarnams paleisti žmones
nasrio. Baisu buvo, kad jie
t neišmestų iš balno savo
Prastas žmogus, bau-
inkas, buvo tarytum iš
molio nulipdytas žmogus.
rėjo tik dirbt ir dirbt, kaip
inkas jautis, kraut ponui
nusižeminęs vilkti savo
ir už tai jam numirus
dangaus linksmybių. Kad
gviau būtų jie savo ran-
aikyt, išbujojo tam tikras
šios skelbiamas mokslas:
reikalavimai buvo panie-
atmesti, kaipo žeminą
reikalavimai. Kūnas—tai
didžiausias pagundų šalti-
inžinas maištininkas. Rei-
a esą išmokt su juo ko-
ikalanga jis pergalėt. Juo
reikalinga esą kovoti su
reikalavimais, nes jie to-
nią vietą žmogaus gyve-
užima. Tuose geiduliuose
iktai neišvengiamą piktą,
riavimą ir nieko prakil-
nieko didžio. Ir perkūnus
"dūšių ganytojai," kad
negali savo geidulių su-
Tik į ponų didikų, augš-
aldininkų, karalių ir savo
kunigų, gašlumą per
žiūrėjo.

gainiui persimainė laikai.
buvusis vergas, baudžiau-
pasijuto žmogus esąs.
pradėjo rūpintis daugiau
venimu, negu pomirtiniu.
no reikalavimus, ir lyties
patenkinimą pradėjo
žiūrėt. Jau nustojo bema-
su moteria susijungime
ykštų neišvengiamą pik-
tai yra vienas prakilniau-
gaus gyvenime aktų, nes
da gyvybę naujam žmo-
t tik tuomet yra prakil-
as, kuomet, šituo tikslu
susijungia vyras su mo-
kuomet abudu meilės
dega, blaivu protu kits
tsiduoda, o ne tik žemus
idulius patenkindami, ap-
girti, už pinigus "mei-
dami arba prievarta jos
dami. Mes žinome šian-
d tai, kokiam stovyj ir
jausmais vyras ir mote-
ts kitam atsiduoda, at-
ir vaikuose.
as šiandien pripažįsta,
es reikalavimai—tai yra po valgio, gėrimo ir miego patys didieji žmogaus prigimimo reikalavimai. Kiekvienas subrendęs sveikas organizmas to reikalauja. Lyčių jungimasis—tai yra gyvosios prigimties įstatymas: vyras ir moteriškė taip-pat negali be jo apseiti, kaip ir visi gyvieji tvariniai. Teisingai yra pasakęs Liuteris: "Kas nori priešintis prigimimo reikalavimui ir nedaryt to, ko nori ir turi daryti prigimimas, tas tik tai daro, kad nori pakenkti prigimimui prigimimu bebuvus, ugniai, kad ji degtų, vandeniui, kad jis šlaptų, žmogui, kad jis valgytų, gertų ir miegotų." Suprasdamas tai ir matydamas, kad kunigai tik žodžiais bepatybę pripažįsta, kanauninkas Liuteris vedė, ir visi jo pasekėjai kunigai gali vesti. Kas atvirai neatlieka prigimimo reikalavimų, atlieka tai slapta, visokių priešingų prigimimui priemonių vartoja. Negalima laikyt už blogą kunigams, kad jie, žmonės būdami, žmogaus prigimimo negali pergalėt. Šlykštus tik tas jų veidmainiavimas; šlykštu, kuomet tie "dvasiški tėveliai" tikinčiųjų moterėlių silpnumu naudojasi; šlykštu, kada klausykla pavirsta vieta, kur jaunos mergaitės išgirsta tokių daiktų, kokių da nėra girdėjusios: kunigai su pamėgimu jų apie tai klausinėja, kiti meiliai glamonėja . . .

Subrendusių žmonių visiškas susituręjimas tankiai labai veikia į nervus ir visą organizmą, iššaukia sunkių ligų, proto ligų, žudymųsi. Žinoma, ne pas visus lygiai tas reikalavimas apsireiškia. Tai daug priklauso nuo auklėjimo, draugijos, kurioje kas gyvena, kalbų, kurias girdi, skaitymo, gėrimo. Pas moteris, ypatingai tam tikrose sąlygose išauklėtas mergeles, jis silpniau apsireiškia; vienok nepatenkinimas vieno svarbiausių prigimimo reikalavimų ir į jas labai blogai veikia, iššaukia daugybę ligų. Proto ligomis serga daugiausia neištekėjusios merginos nuo 20 iki 35 metų. Ištekėjusios gi, dargi senmergės, tarytum atgyja, sugrįžta veido skaistumas, akys senąjį blizgėjimą įgyja figura apvali pasidaro. Da didis filosofas Kant'as yra pasakęs: "Tik vyras ir moteriškė kartu daro pilną ir visą žmogų, vieną litis papildo kitą"—ir tame yra gili teisybė.

Bet ar gali šiandien žmonės, kaip reikiant, atlikti tuos prigimimo reikalavimus? Mūsų nuomone, ne.

(Bus daugiau)

SUDBURIEČIO PASTABOS

s sąvaitės laikotarpyje
viai darbininkai tapo su-
Tai vis dėka skubinimo
s. Draugui Minotui su-
kojos nykštį, o pasku-
dienomis drg. P. Vinge-
nutraukė dešinės ran-
omąjį ir didyjį pirštus.
įvyko, kuomet keliamus
į viršų nespėjo užkabin-
adavus komandos, kad
ruošta, viršui dirbantis
kas paleido elektrą ir to-
u retežis sugavo pirštus.
ngeliauskas nepriklauso
kiškoj organizacijoj, bet
mtas ir visuomet finan-
remia darbininkišką ju-
Dabar guli kompanijos
je.
J. S. jau pasiųstas į To-
sichinę ligoninę. Dabar
dasi ten du lietuviai mai-
Gerai būtų, kad Toronto
rastų laiko juos aplan-
lankytų katalikai ar ko-
i, nėra skirtumo. Tie du
nepriklausė nė jokiai
cijai, bet esant reikalui
kėkime parodyti žmoniš-
ausmus, o tokiems ligo-
as daug pagelbės prie
o normalės sveikatos.

mts Centų Sulaužė Koją

io mėn. 8 d. Sudburyje
"Conklyn Cirkus." To-
kius cirkus negalima kitaip pavadinti, kaip tik sukčių lizdais. Kitokioj tvarkoj toki šiūkšlynai būtų buvę senai nušluoti į dumpas.

Atvykęs iš Cooper Cliff darbininkas, H. G. McKay, užsimokėjo 10 centų už įžangą, įėjęs pamatė, kad ten nieko įdomaus nėra ir išėjo, bet apsisukęs, matytis kuo nors susijįdomavo, ar gal iš nuobodumo užsigeidė sugrįžti atgal, bet antru kart vėl turi pirkt kitą tikietą. Tai jis pasivelino sulyg savo asmens teisių ir įėjo per užtvarą. Prižiūrėtojas pastebėjęs, kad jis peržengė "šventus" įstatymus, iš to šiūkšlyno bevarydamas sulaužė kojos kaulą net dviejose vietose. Sužalotasis dabar guli St. Joseph's ligoninėj.

Piktadaris kol kas liko nearėštuotas, bet vargiai jį kas ir kaltintų, nes jis gynė šv. nuosavybę.

Kitas darbininkas toj pačioj dienoj nuėjęs į cirką užsigeidė nusifotografuoti "cowboy" uniformoj. Tas kainuoja 10 centų. Padavęs penkinę laukė grąžos, bet tas paveikslų meisteris nedavė grąžos. Tuomet atsivedė policmaną, bet tas tvarkos dabotojas atsisakė ištirti dalyką, nes jam nesuprantamas "trobelis."

Šale manęs stovintis baltkalnieris žmogus, matydamas tą dalyką kaž ką buvo giliai užsimastęs. Aš jam pertraukiau tą tylią mintį pareikšdamas:

—Na, ką sakysi apie šitą atvirą vagystę?

—Well, tai biznio vieta!

Pasitisė skrybelę ir paliko mane, o aš irgi apleidžiau biznio vietą, kol kas su sveikais kaulais.

Sudburiečių Veikimas Gegužės Mėnesyje

Labai dažnai pasigirsta iš keleto tipų, kurie niekuomet neprisideda prie darbininkiško judėjimo, bet verkšlena, būk juos nuskriaudžia su įvairiomis aukomis ir nieko gero nesimato. Jeigu jie perdaug neužsiimtų alučio šinkavimu ir kortomis, tai tikrai matytų, kad Sudburio darbininkai atlieka nemažus darbus. Nesigązdintų reakcijos ir nedejuotų, ką mes ateiviai padarysime vieni.

Bėgyje gegužės mėnesio darbininkiškam judėjimui sukelta finansų sekamai: del "Daily Clarion" $20, Lietuvos politkaliniams $9.33, Pirmos Gegužės reikalams $8.91, pasiuntimui protesto kablegramos A Smetonai $6.50, Clevelando Kongreso pasveikinimui $10.00 ir pasiųstas delegatas į Clevelando Kongresą ir apmokėtos jo kelionės išlaidos.

Pirmiau išplatindavome "Priekalo" ir "Dabarties" Po 10 egzempliorių, o dabar abiejų žurnalų išplatiname po 20 egzempliorių. Susibūrė proletarinių rašytojų ratelis, kurio draugai pasižadėjo neleisti rūdyti plunksnai vasaros sezone. Gauta dvi draugės į darbininkišką judėjimą. Reiškia dabar sudburietės draugės dirba darbininkų klasės gerovei. Be to, Sudburio lietuviai darbininkai patys išlaiko apmokamą organizatorių ir nesiskundžia, kad sunku. Žodžiu sakant, sudburiečiai progresuoja ir keletas draugų jau visai išsižadėjo lošti iš pinigų, kur pirmiau taip užmušdavo tą brangų laiką. Matytis, kaip kuriems gaila, kad nyksta kortų draugija, tai jie įsitikino, kad nieko neveikia, tik renka pinigus.

Sugavo Mažytę Žuvelę

"Darbininkų Žodyje" buvo rašyta apie advokatą Rhodes, kuris pardavinėjo darbus į mainas. Už tokį patarnavimą imdavo po $150.00. Jisai vienu kartu nukriaudė virš 60 bedarbių. Teismas advokatą Rhodes už tokį visuomenės aptarnavimą nubaudė 15 mėnesių kalėti ir 10 mėn. sąlyginiai . . .

Mat buržuazinis teismas pasigailėjo nuskriaustų ir "tinkamai" tą skriaudiką nubaudė. Kiti visi, prezidentai, kapitonai ir visi kiti, kurie buvo susirišę su tomis apgavystėmis, liko "teisūs," o ta vargšė mažytė žuvelė pakliuvo.

Kalbėjau su nuskriaustais tautiečiais, tai jie patenkinti, kad nors maža žuvelė tapo sugauta.

Meška Norėjo Pasivažinėti, Neteko Gyvybės

Birželio 15 dieną 15 metų berniukas ir jo 10 metų sesutė užsigeidė laiveliu perplaukti per Dudley ežero įlanką. Mergaitė pastebėjo ką tai juodą atplaukiant linkui jų laivelio. Berniukas jai užtvirtino, kad koks tai medžio gabalas. Kuomet prisiartino tas gabalas, paaiškėjo kad meška, kuri drąsiai priplaukė ir mėgino įlipti į laivelį. Berniukas sugriebė geležinę štangą ir vietoje užmušė neprašytą viešnią.

Atvyko Amerikos Studentų Ekskursija

Birželio 11 d. atvyko 12 studentų iš Kentucky universiteto susipažinti su garsiausiu pasaulyje nikelio mainų įrengimu. Nusileido 2,800 pėdų į žemę, kur randasi gana didelis karštis. Stebėjosi, kaip darbininkai gali dirbti tokiame karštyje. Taipgi liko nepatenkinti, kad daug dulkių, mat drabužius suteršė. Vieną, ką rado patenkinančio, tai tinkamai įrengtą greitos pagelbos ligoninę. Matytis Inco pasirūpino tą ligoninę ekstra sutvarkyti.

Gaila, kad tie studentai neaplankė tikros Inco ligoninės. Nežinia, kaip jie būtų buvę patenkinti matydami pilną ligoninę darbininkų su sulaužytais kaulais. Kuriems sulaužytos tik rankos ar kojos, tai užtenka juos kelias dienas palaikyti toj ligoninėj, kol gerai sugibsuoja ir išvaro iš tos ligoninės.

J. J.

ALIEJAUS REIKŠMĖ MODERNIŠKAM PASAULIUI

Yra žmonių, kurie net ir nepagalvoja apie aliejaus (alyvos) reikšmę šiandieniniam pasauliui. Bet nereikia plačiai įsigilinti, kai tuoj pamatoma, kad to aliejaus randama kiekvienuose namuose tepimui siuvamų ir kitokių mašinų. Bet ir šių dienų visa moderniškoji industrija remiasi ant aliejaus. Aliejaus išradimas išvystė kerosiną ir benziną, be kurio šiandien negalėtų judėti milijonai automobilių, traktorių, garlaivių ir kitokių mašinų.

Kada industrinė gamyba suteikė pasauliui garinį inžiną, tuomet atsirado aliejaus reikalavimas jo tepimui. Iki tų laikų visokis ratų ir ašių tepimas buvo tepamas taukais, smala ir kitokiais tam tikslui netobulais produktais. Pirmas aliejaus išgręžimas buvo padarytas 1859 metais laukinėj vakarų Pensilvanijoj ir tas pasisekimas atidarė pasauliui duris į aliejaus pramonės išvystymą. Tų aliejaus ankstyvų dienų chemistai, išanalizavę naujai surastą produktą, surado, kad, jis tinkamas kaipo tepimo aliejus, parafino vaksas ir degantis kerosinas.

Nuo tų laikų senasis pasaulis, buvęs apšviestas žvakėmis ir išspausto aliejaus naudojamomis lempomis ir degančiomis balanomis, pradėjo keisti savo išvaizdą: užsidegė milijonai visame pasaulyj kerosinu žibinamų lempų. Taigi, aliejus yra jaunas istorijoj, sulyginus su kitais pasauliui naudingais produktais, bet jis suteikė pasauliui neapskaičiuojamą energiją. Be jo atradimo nebūtų buvę galima išvystyti toks greitas sukimasis mašinų ratų; negalėtų šiandieninis žmogus didžiuotis tokiu greitu susisiekimu; neateitų jam nė į galvą, kad galima per dvi paras atsidurti kitoj pusėj Atlantiko. Tik su atradimu aliejaus Jungtinės Amerikos Valstijos tapo tokios garsios savo automobiliais, kurių keliais šiandien smarkiai juda 26 milijonai automobilių, sulyginus su kitų pasaulio kraštų 11 milijonų automobilių. Nes tik su aliejaus atradimu galima buvo išrasti motoras.

Be aliejaus šiandien nebūtų galimas orlaivių judėjimas, ir su tuo visos per kelis šimtmečius žmogaus darytos pastangos užkariauti orą būtų buvę galimos tik su pagelba nepatogių balionų, o apie tokį praktišką susisiekimą oru nebūtų buvę nė svajonės. Be aliejaus nebūtų buvę galima nė su garlaiviu taip greitai perplaukti per jūras ir turėti militaristams pavandeninių submarinų.

Žodžių tariant, šiandien pasauliui aliejus reiškia greitį ir jėgą. Kas turi aliejų, tas jaučiasi stiprus, o neturintis—jaučiasi silpnas. Tą mums aiškiai paliūdija pereitas Italijos karas su Ethiopija. Jeigu visos šalys būtų panaudoję prieš Italiją aliejaus sankcijas, jokiu būdu neturinčiai savo aliejaus Italijai Ethiopijos užkariavimas nebūtų buvęs galimas. Imperialistai žinodami tokią neapkainuojamą aliejaus reikšmę veržiasi į tas šalis, kuriose jaučia didelį kiekį aliejaus, nes kiekvienas stengiasi, kad galia pereitų į jo rankas, o ne į kito.

Jeigu praeitame didžiajam kare sąjungininkai stengėsi sudaryti ant kariaujančių vidurinių valstybių maisto blokadą, tai jau šiandien naudotų aliejaus blokadą. Su neįleidimu į kariaujančias valstybes ir neturinčias aliejaus turėtų sustoti jų submarinai; sustotų milžiniški tankai; negręstų iš tų valstybių pusės priešingų valstybių miestam iš oro sunaikinimas, bet aliejaus magnatai priešingi tokiom blokadom; jie stengiasi visuomet visus lygiai aprūpinti aliejum, kad iš to pasidaryti milžiniškus pelnus. Bet vistiek pasaulio militaristai nepasitiki dabartiniu aliejaus magnatų gerumu, jie stengiasi, kad jų rankose būtų aliejaus rezervai, tai ir daro tų šalių užgrobimus, kuriose nujaučia aliejaus. Tad aliejus nereiškia vien tik suteikimą pasaulio industrijai milžiniškos jėgos, bet reiškia ir žiaurią pasaulio imperialistų kovą del pasaulio valdymo.

Amerikos Suvienytos Valstijos šiandien suteikia pasauliui beveik 70% motorams reikalingo kuro; 38% tepalų. Sekanti yra Sovietų Sąjunga, kuri suteikia 8% pasauliui reikalingų aliejinių produktų, bet ji turi galimybes ir greitoj ateityj tą pramonę nerubežiuotai išplės. Anglija pasauliui suteikia tik 4% aliejinių produktų; Francija 3%; Vokietija, Argentina ir Japonija mažiau dviejų nuošimčių kiekviena, ir Italija tik vieną nuošimtį.

Tai taip šiandien pasaulio šalių rankose stovi padalintas tas neišsemiamas energijos šaltinis. Labai reikšminga, kad pasaulio imperialistai, trokštantieji sunaikinti darbininkų tėvynę, iškilus karui negalės sulaikyti jos energiją, nes ji tos energijos savo šalyje turi užtektinai.

Ateis laikas, kada ta visa energija bus įdėta į mašinas, gaminančias žmonijai naudingus produktus, ir suks mašinų ratus, kurios tarnaus del kiekvieno darbininko transportacijos, o ne grumos pasaulio sunaikinimu. Bet tas įvyks tik tuomet, kuomet pasaulio darbininkai nuspręs ir stos į kovą su kapitalistais ir užgriebs tuos energijos šaltinius į savo rankas.

V-tas

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Kiek Yra Pasaulyje Kalbų

Kaip kas gali girtis, būk tai jis gali kalbėti visomis kalbomis, tai štai kiek yra teisingas toksai pasigyrimas. Pagal Francijos Akademijos kalbininkų apskaitliavimą,—tai pasaulyje yra 2,796 skirtingos kalbos neskaitant tarmių. Federalės kalbų išaiškinimo draugijos daviniais, tai Europoj kalbama 28 moderniškomis kalbomis, kurios daugiau ar mažiau rišasi su keturiomis kalbomis, anglų, vokiečių, francūzų ir rusų. Daugelio kalbų žinojimu pasižymėjęs tos pačios draugijos kalbų vertėjas Wilfred Stevens, buvusis narys valstybės departamento, kuris žino arti 30 kalbų, Paul Vogentiz, užimantis vietą pašto departamente, žino 19 kalbų, o Burton Lamore valstybės departamento narys, moka 18 kalbų.

Trys Žuvys Vienam Kūne

Netoli Kingstono buvo sugauta 11 svarų ir pusės geltonoji lydeka, kuriai pilvą perpiovus pilve rasta mažesnė 8 colių lydeka, perpiovus mažesnei pilvą, atrasta 4 colių ilgumo lydeka. Tai tokia taika yra pas žuvis.

Palestinos Žydai

Dabartiniai susikirtimai Palestinoje tarp žydų ir arabų eina iš arabų pusės, kad sulaikyti žydus nuo tolimesnio apgyvenimo Palestinos. Praeitais metais į Palestiną pribuvo 61,000 žydų, kurių buvo 1,638 iš A. S. V., o didžiausias skaičius iš Lenkijos—27,291.

Kiek Europoj Yra Radio

Svarbiausiose Europos šalyse radio aparatų skaičius stovi sekamai: Vokietijoje, 6,142,921; Anglijoje, 6,124,000; Francijoje, 1,830,000; Švedijoje, 666,368; ir Italijoje, 400,000. Nemažai radio aparatų randasi Sovietų Sąjungoje ir kitose Europos šalyse.

Kas įdomiausia Europos radio klausytojams, tai kad paleidus radio jiems dažnai girdisi įvairų šalių perduodama propagandinė programa. Pavyzdžiui: Vokietijos radio perdavimo sistemą paėmus į savo rankas valstybė ir pavesta propagandos ministerio Goebelso žinion. Tas visas radio tinklas padalintas į 39 rajonus, kuriuose daro prižiūrėjimus tam tikri Goebelso oficieriai. Kada perduodama svarbesnės politinės kalbos, tai tuomet visose Vokietijos apskrityse, kiekviename fabrike, krautuvėse, publikos užeigose, mokyklse ir pas kitus radio klausytojus laksto paskirtieji radio prižiūrėti leitenantai, kad kiekvienas klausytų perduodamos kalbos. Toks prižiūrėjimas paveikia į tris ketvirdalius radio klausytojų, prievartos būdu klausyti perduodamos kalbos.

Viršminėtas valstybės radio perdavimo stočių turi sekamai: Švedija 28; Francija 27; Vokietija 26; Anglija 16; Italija 10.

Vokietijoj radio aparatai vidutiniškai kainuoja apie $32. Pigiausias aparatas Francijoj kainuoja apie $14; Anglijoj, apie $10.

Brangiausia už radio aparatus mokestis, tai yra Vokietijoj, nes kiekvienas radio aparato savininkas per metus turi sumokėti apie 10 dolerių mokesčių.

Mirusių Kraujas Naudojamas Išgelbėti Sužeistiems

Maskvos Sklyfakovsko ligoninėj buvo padaryta beveik 1,000 kraujo perpilimų. Kraujas imamas iš žuvusių nelaimėse ir perpilamas sunkiai sužeistiems, nusilpusiems nuo kraujo nubėgimo.

Toksai kraujas turi būti paimamas iš mirusio nuo šešių iki aštuonių valandų po mirties. Pertikrinus kraujo sveikumą, apsaugojamas nuo bakterijų.

Daktaras S. Yudin aiškina, kad staiga mirusiųjų kraujas gali būti paimamas ir prie žemos temperatūros užprezervuotas, ir tokiu būdu išlaikomas daugiau trijų sąvaičių. Tokiam atsitikime prezervuoto kraujo kokybė nesiskiria nuo tikrojo, gyvojo kraujo.

Kitas svarbus dalykas, tai kraujas paimtas gali būti perpilamas į tą patį kūną. Kaip kada tai vienoj operacijoj priseina padaryti net po keletą kraujo perpilimų. Pilamas kraujas kūnan, bonkutėj sušildomas iki kūno temperatūros ir su tam tikru parpilimo instrumentu perpilamas kūnan.

ĮSPŪDŽIAI IŠ LIETUVIŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Iš Kanados į New Yorką nuvažiuoti užtruko apie 10 valandų laiko. Išlipus iš traukinio turėjau sėsti tiesiog į laivą, tai neteko apžiūrėti New Yorko, nes laivas ruošėsi apleisti prieplauką.

Savo dalykus sutvarkęs, užėjau pažiūrėti ant laivo dėnio ieškodamas sutikti lietuvių, nes girdėjau, kad laivu Gripsholm važiuoja lietuvių ekskursija. Man besidairant, išgirdau dvi bobutes lietuviškai kalbant, kurios savo kalboje atsidusdamos prašė dievo pagelbos, kad tas "visagalis" joms padėtų persiirti per jūras į Lietuvą. Priėjau ir aš prie jų. Pradėjau teirautis apie važiuojančius tuo laivu lietuvius. Jos tuojau paaiškino, kad tuo laivu važiuoja virš 100 lietuvių, bet tuo pačiu sykiu jos mane perspėjo, kad būčiau atsargus, nes esą tarp jų yra daug bolševikų iš Čikagos.

—Kokias turi žymes tie bolševikai?—aš paklausiau moterėlių.

Viena tuojau pradėjo aiškinti, kad jie jokių žymių neturi, bet jinai jų daugumą asmeniškai pažįstanti, jie vaikščioję Čikagoj po stubas ir kalbinėję užsirašyti laikraštį "Vilnį." Prie to dar ir kunigas sakęs, kad jie priklauso kokiai tai literatūros kuopai.

Toliau besikalbant aš patyriau, kad tos bobelės turi po du tūkstančius dolerių ir važiuoja į kokį tai vienuolyną, bet tuo tarpu prie mūsų priėjo vienas vyras, kuris tuoj mane pavadino draugu ir pradėjo teirautis iš kur ir kur važiuoju. Išgirdę vadinimą draugu bobutės tuojau dingo tarp žmonių. Vėliau paaiškėjo, kad tas nebejaunas žmogus yra čikagietis "Vilnies" bendradarbis, kuris važiuoja Lietuvon apsigyventi, tai su juo teko būti kelionės draugais. Taip man sutinkant vis naujų ir naujų kelionės draugų ir draugių prabėgo pora dienų iki priplaukėm Halifaksą, nes ten įlipo dar apie suvirš keturi šimtai keleivių.

Halifakse laivui pastovėjus keturias valandas leidomės kelionėn. Man bevaikščiojant ant denio pamačiau nemažą lietuvių būrelį tarp savęs kalbantis ir džiaugiantis, nes esą kartu važiuoja ekskursijos vadas p. Zaborskis. Pirmiau aš tų lietuvių nebuvau matęs, tad išgirdęs kalbant apie Zaborskį priėjau ir aš pasiklausyti, nes Zaborskį aš pažinojau, kuomet tarnavau kariuomenėj, jisai tuomet turėjo kapitono laipsnį ir vėliau buvo paleistas atsargon ir paskirtas Klaipėdos skyriaus laivakorčių agentu. Pervedęs visą būrį akimis nemačiau Zaborskio, tai susirinkusių užklausiau, "kur randasi tas vadinamas mūsų vadas, nes jau trys paros kaip kelionėj, o to vado niekas nematė." Į klausimą viena moterėlė paaiškino, kad tas vadinamas vadas važiuoja pirmoj klasėj ir dėvi baltas kelnes. Mano draugas pridėjo, kad tas vadas vadovauja pirmą klasę, o mes turime išsirinkti iš savo tarpo vadą. Išgirdęs tokią pasityčiojimo kalbą vienas ponas tuoj prabilo: "Gerbiamieji ponai ir ponios! Nerinkite iš savo tarpo jokio vado. Aš esu Amerikos pilietis ir Lietuvos Šaulių Sąjungos narys, tai kiek galėdamas dėsiu pastangas jums vadovauti ir kad viskas kelionėj būtų kuopuikiausia ir kad visi būtumet patenkinti." Ant to pono krūtinės kabojo šaulio ženklas. Ant pabaigos jis pasakė, kad rytojaus 9-tą valandą visi susirinktų vienoj vietoj, nes pakvies tą vadą, kuris duos ten kokius paaiškinimus.

Rytojaus paskirtu laiku į nurodytą vietą susirinkom apie 100 keleivių. Mums besikalbant viena moteris stuktelėjo man pašonėn, kad ponas baltkelnis ateina, tai pamatę visi nutilo. Atėjęs Zaborskis pasveikino ir ramino, kad viskas bus gerai tik būkit ramūs ir patenkinti tąja kelione, nes Klaipėdoje patiks šauliai su orchestra ir priims proliškai ir jūsų bagažo niekas nežiūrės, tai kas ką vežate, tai ir nusivešite. Jis viską žadėjo aprūpinti. Nekurie keleiviai jo kalba liko patenkinti, bet kiti abejojo.

Kuomet keleiviai išsiskirstė, tai aš gavau pasikalbėti su savo buvusiu kariuomenės viršininku, nuo kurio nekartą buvau baustas, o dabar ir vėl jis ekskursijos vadas. Teiravausi, koks dabar Lietuvos ūkininkų gyvenimas, nes ir aš manau ant ūkės apsigyventi. Jisai nupasakojo, kad Lietuvos ūkininkams dabar labai gerai gyventi tik nereikia niekur kištis, su nieku nekalbėti, išskiriant valdininkus, o valdžia ūkininkus labai užjaučianti ir jiems padedanti, tik reikia būti geram, nes geriem visur gera. Tai pasakęs atsisveikino ir nuėjo į savo rezidenciją.

Praėjus porai dienų, vienai švedų tautybės keleivei dingo pinigai, kuriuos ji turėjo prie savęs. Moteris atsidūrė kritiškoj padėtyj. Nekurie lietuviai davė sumanymą, kad išrinkti komitetą, kuris parinktų aukų nors del nusipirkimo gelžkelio tikieto. Į tą vietą, pradėjus plėstis tam sumanymui, greitai pribuvo ir mūs vadinamas vadas. Vienas draugas perstatė reikalą nukenčėjusios moteries, paaiškindamas, kad laivo administracija tengvai galėtų surasti tuos pinigus, bet nededanti pastangų. Girdėdamas tuos žodžius vadinamas vadas suriko: "Kad ne lietuvių dalykas, organizuotis ir kištis į svetimus reikalus." Taip komiteto rinkimas ir atslūgo, bet nors ir priešinosi, bet daugumas paaukavo.

Mes dar laivu važiuodami numatome, kokią laisvę turi Lietuvos valstiečiai. Čia mes esame 143 amerikiečiai ir tik vienas buvęs Lietuvos valdininkas, o jau nori visiem ant sprandų užlipti, tai ko galima tikėtis, kuomet atsidursime Lietuvoj.

Šį laišką rašau dar iš Gothenburgo, jei galimybės leis, tai parašysiu daugiau.

Kurtinio Sūnus

PETRAS

Jų Humanizmas

Begėdiškiausi melai, sugverę plepalai ir pasiučiausia pagieža yra geriausis ir mylimiausis pasaulinės buržuazijos ir kunigijos kovos metodas prieš Sovietų Sąjungą ir jos socialistinę statybą. Ypatingai keistas formas tie melai priėmė laikotarpiuose paaštrėjimo klasinių kovų Sovietų Sąjungoje (naminis karas, išstojimas bažnytinės kontrevoliucijos aktyvumas inžinierių ir technikų rateliuose ir t.t.), ekonomiško sunkumo metais (badas 1921 met.), staigiuos pasukimuos sovietinės valdžios politiškoj (pradžioje planuotos socialistinės statybos, kolektyvizacijos pravedime, likvidavime buožijos kaipo klasės ir t.t.) ir laikotarpiuose paaštrėjimo santykių su bile kokia buržuazine valstybe.

Melų kompanijoj prieš Sovietų Sąjungą susivienyjo visa juodoji brolija—buržuazija, social fašistai ir kunigija įvairių religijų su savo spaudos organais 1930-1931 metų perijode sprendžiamos atakos ant kapitalistinių elementų provincijoj, pasaulinė dvasiškija ir sektantiški vadai kapitalistinių kraštų, stengėsi organizuoti tarptautinį "kryžiaus karą" prieš Sovietų Sąjungą, kada priešsovietiniai melai buvo pasiekę dar iki šiol negirdėtą aukščiausį laipsnį.

Kartais antisovietinė melų kompanija iš pusės kapitalistinio pasaulio turėjo ir turi tam tikrą tikslą—išgelbėti nuo užsitarnavusios bausmės pagautus nusikaltimų vietoj sovietinės valdžias priešus.

Užtaria Žmogžudžius ir Teroristus

Užrubežinės fašistinės, teroristinės organizacijos ir baltagvardiečiai nepasitenkina prieš-sovietiniais biauriausiai šmeižtais, o organizuoja būrius teroristų — žmogžudžių ir juos slaptai siunčia į Sovietų Sąjungą del atlikimo įvairių teroristinių ir g r i o v i m o darbų. Didžiausį aktyvumą toje srytyje parodo fašistinė organizacija rusiškų baltagvardiečių, kuri yra pasivadinus "Brolija rusiškos teisybės," vadovaujama baltagvardiečių oficierium Vonsiackiu ir gerai žinomu pagromčikų vadovu metropolitu Antoniju Chrapovickiu.

Amerikoj leidžiamam žurnale "Fašistas," kuris yra oficialis minimos "brolijos" organas, jie smulkmeniškai išdėsto savo programą, kaip turi veikti baltosios teroristinės šaikos Sovietų Sąjungoje. Šioje programoje baltagvardietiškos — bažnytinės organizacijos pasistato sau svarbiausį tiksląužmušinėti "partijos komitetų sekretorius, pačius ištikimiausius žunis komisarinės valdžios, agentus GPU, atsakančius sovietinius darbininkus, vadovus kaimų, darbo ir bendrai visus, kas tik stoja už raudonąją valdžią . . ." Raudonojoj Armijoj turi būti užmušinėjami "politiniai komitetai, politiniai vadai, kariški vadai ir smarkesni komunistai." Srytyje kenkimui socialistinės statybos, "Fašistas" savo programoj nurodo: "Padegti ar išeksplioduoti GPU įstaigas, raudonuosius pildomus komitetus, partinius komitetus ir kliubus, fabrikus ir šiap įvairias pramonės įstaigas. Naikinti raudonųjų komunikacijas: nupiaustyti telefonų ir telegrafų stulpus, sudaužyti ant jų vielų izoliuojančius puodukus, nupiaustyti vielas ir abelnai gadinti visą komunikaciją." Taipgi ten yra duodamas įsakymas ir apie sabotažą: "Trukdyk, nepildyk ir užtęsk visokius įsakymus raudonosios valdžios . . ." Kitam "Fašisto" numeryje informuoja apie teroristinius veiksmus slaptai įėjusių į Sovietų Sąjungą baltųjų banditų ir jais suverbuotų pagelbininkų tarpe prieš sovietinio elemento.

Metropolitas Antonijus Chrapovickis pranešimuos dievo vardu laimina tuos žmogžudžius ir teroristus, o taipgi jų kruvinus darbus. "Galia, kuri yra duota man nuo dievo, laiminu visokius ginklus, prieš raudonąją velnišką valdžią naudojamus, ir atleidžiu visiems nuodemes, kurie prieš tą valdžią kovodami padės galvą už rusišką ir kristaus dalyką."

"Visų pirmiausiai laiminu ginklus ir narsius darbus 'Brolijos rusiškos teisybės,' kuri jau per daugelį metų veda atkaklią kovą prieš raudonąjį velnią. Apturės palaiminimą tiesiog nuo dievo, kas įstos į 'brolijos' eiles, arba 'brolijai' ateis į pagelbą."

Organai GPU pereituose metuose apsupo ir areštavo 103 tokius baltagvardiečius teroristus, įsibriovusius slapta į Sovietų Sąjungą iš Latvijos, Lenkijos, Finlandijos ir kitų kapitalistinių kraštų.

Apgailėtinos atmatos zinoviečiškos ir trockiškos opozicijos, praradusios bile kokią simpatiją darbo masėse, rado bendrą kalbą su baltagvardiškais teroristais iš užrubežio ir stojo į žmogžudžių eiles del žudymo geriausių darbo klasės ir Komunistų Partijos vadų. 1934 met., 1 dieną gruodžio mėnesio, Leningrade nuo baltagvardiečių žmogžudiškų sąjungininkų rankų krito vienas iš geriausių darbo klasės sūnų—draugas Kirovas.

Suprantama, kad sovietinė valdžia ginasi nuo tų žmogžudžių ir baltagvardietiškų teroristų, naikina juos kaipo pavojingus del krašto, kuris stato socializmą. Pagal nuosprendį kariškos kolegijos Aukštojo teismo ir pagal užgirimą darbo masių Sovietų Sąjungoje ir kapitalistiniuose kraštuose, baltagvardietiški teroristai ir niekšingi žmogžudžiai drg. Kirovo tapo sušaudyti.

Sušaudymas tų teroristų ir žmogžudžių iššaukė užrubežyje naują bangą melų ir smeižtų prieš Sovietų Sąjungą. Pirmoji paleido savo protesto balsą delei sušaudymo žmogžudžių ir baltųjų teroristų pasaulinė buržuazinė spauda. Prie jos prisidėjo visi darbo klasės išsigimėliai-išdavikai. Su tuo pricšsovietiniu choru susijungė ir pasaulinė dvasiškija. Oficialinis Rymo popo organas "Observatore-romano" numeriuos 2 ir 4 dienos gruodžio mėnesio 1934 metų, eilėse straipsnių ir pastabų užgyrė draugo Kirovo užmušimą ir tam pačiam numeryj. tas "šventasis tėvelis" ugnia spiaudydamas rėkia, kad nebūtų sušaudyti baltieji teroristai. Prie jo šauksmo prisideda visokių religijų dvasiškija Suvienytų Valstijų, Kanados ir kitų kraštų.

Visi "protestonai" bando pasistatyti save dideliais "žmonių mylėtojais" ir papuošia savo protestą jausmais k r i š č i o niško "humanizmo," "žmoniškumo," kaltindami sovietinę valdžią nežmoniškume.

Krikščioniškas "Humanizmas" ir Kolonijų Pavergimas

"Žmoniška meilė," humanizmas" pratestonų iš buržuazinio—dvasiško—social-fašistiško lagerio pasireiškia biauria veidmainyste, apgavingumu. "Žmonika meilė" jiems patinka tik kaipo priedanga, užtarimui sovietinės valdžios priešų ir prieš sovietinų kampanijų. Kada pati buržuazija, palaikoma bažnyčiomis, kraujuose skandina kapitalistinių ir kolonialinių kraštų liaudį, tuomet nesigirdi nei vieno protesto burzuazinių-kunigiškų "humanistų," "žmonių mylėtojų," jie tada jį atmeta, kaipo niekam netinkamą škurlį. Ypatingai aiškiai galima matyti tų "humanistų" veidmainiškumą pavergime ir masiniam išnaudojime koloniškų gyventojų. Privesim keletą pavyzdžių iš koloniškos praktikos "krikščioniškų humanistų."

Ot ką papasakojo kareivis francūziškos kolonialės armijos Indo-Chinijoj apie "žmonišką" pasielgimą francūziško karininko, uolaus "krikščionio." Pas komendantą, Logizvo mieste, Tonkin provincijoj, Ru atėjo vietinių gyventojų delegacija su nusiskundimu, kad juos labai žvėriškai išnaudoja francūziški plantatoriai. Komendantas Ru delegaciją areštavo, įmetė į kalėjimą, biauriausiai sumušė, o paskiau sušaudė, bet nekuriems pasisekė pasprukti. Tada Ru suorganizavo medžioklę, gaudymui nieko neprasikaltusių vietinių gyventojų. Kiekvienam sugautam buvo kertama galva. Kada prisirinko 60 nukirstų galvų, Ru įsakė jas paverti ant lazdų ir tai padailinti užmiestį. Už tą "narsų darbą" Ru apturėjo nuo valdžios padėkavonę ir pakelimą laipsnio į pulkininkus.

Tokį jau pat "krikščionišką narsumą" padarė Indijoj angliškas generolas Dayer ir Pendžaba provincijos gubernatorius O' Dvaer. Delei nugązdinimo vietinių gyventojų, jie sušaudė 500 ir sužeidė 1,000 nieko neprasikaltusių ir beginklių žmonių. Ot kaip aprašo buržuazinis žurnalistas Norman Gorris apie "žmoniškus" pasielgimus belgiškų krikščioniškų valdininkų Kongo kolonijoj Afrikoj: "Žvėriškiausis brutališkumas, kokį tik žmogaus protas begali įsivaizdinti, buvo vartojamas prieš vietinius gyventojus. Vyrai, moterys ir vaikai buvo plakami, tąsomi, kaulai rankų ir kojų laužomi. Jų kaimai buvo sudeginti ir sulyginti su žeme . . ." Už ką gi tie krikščioniški "geraširdžiai" taip pasielgė su vietiniais gyventojais? Garris paaiškina: "Ir vyrai ir moterys ir vaikai buvo kankinami ir šaudomi už tai, kad vietiniai gyventojai nepristatė reikalaujamo skaičiaus darbininkų į belgiškas plantacijas, kad nebuvo laiku sumokėti mokesčiai arba nebuvo pristatytas reikalaujamas kiekis kaučuko . . ."

Dar baisesni dalykai dedasi francūzų Kongo. Pagal Parker Tomas Mun žurnalisto pranešimus, francūziški "dievobaimingieji civilizatoriai" suorganizavo baudžiamuosius būrius iš žmogėdžių—kanibalų iškolektavimui mokesčių ir davė jiems įsakymą: "Eskit kiekvieną, kuris tik nesusimokės skolos." Žinomas rašytojas Andre Žid praneša apie antrą "narsų žygį" vienam apskrityje, taipgi Kongo kolonijoj: "Puskarininkas Jambo su savo kareiviais užėjęs į vieną vietinių gyventojų kaimą sušaudė 12 nekaltų žmonių, o po to išniekino visas suaugusias moteris ir merginas. Tuo savo darbu jis dar nebuvo patenkintas ir kareiviams davė įsakymą sugauti penkius mažus vaikus, kurie buvo įmesti į vieną iš kaimo namelių ir drauge su juo sudeginti"

Angliškas tardytojas reikale sunaikinimo sąjudžio tarpe vietinių Samoa salos gyventojų oficialiame raporte rašo: "Naudojimas šautuvų ugnies prieš vietinius gyventojus negali būti patenkinantis; reikalinga būtinai ateityje naudoti kulkosvaidžius." Antrais žodžiais tariant, "dievobaimingas" ir "humanistas" tardytojas yra visai nepasitenkinęs, kad per mažai buvo iššūdyta vietinių gyventojų ir prisispyręs reikalauja, kad ateityje būtų naudojami kulkosvaidžiai.

Kada Ugande (Rytinėj Afrikoj) jėga buvo priversti vietiniai gyventojai išpažinti krikščionių tikybą, jie sukilo ir nužudė vyskupą, tuomet prieš juos buvo pasiųsta baudžiamoji ekspedicija po vadovyste angliško kapitono Legardo, kuris save skaitė pavyzdingu krikščioniu. Jis pasiekęs minimą vietą iššūdė 1,000 vietinių gyventojų.

(Bus daugiau)

Amerikos Lietuvių Kongrese Dalyvavo 382 Delegatai

(Atkelta iš 1-mo puslapio)

ma, kad "Amerikos Lietuviai nebegali pakęsti tokios padėties, kokia Lietuvoj yra."

St. Mishelsonas, "Keleivio" redaktorius, referavo apie Lietuvos valstiečių buklę, nušviesdamas, kaip Lietuvos fašistai, įpuolę į desperaciją, meluoja primesdami, kad Lietuvos ūkininkų streikai iššaukti užsienio agentų. Kad parodyti tą neteisybę, perskaitė kelis ūkininkų streiko atsišaukimus, kuriuose ūkininkai nurodo, kad jie skurdo ir fašistinės reakcijos prispausti ir iš gilių širdies jausmų šaukia Lietuvos valstiečius kovoti ir net dievo pagelbos prašosi, kad tik nusikratyti fašistinę priespaudą.

Antras referavo drg. L. Pruseika, skaitlinėmis nurodydamas, kaip Lietuvos fašistai su A. Smetona priešakyje ekonominiai nugyveno Lietuvą. 1924 metais valstiečiai turėję 300,000,000 litų skolų.

Po trumpų diskusijų buvo priimta rezoliucija vienbalsiai, kuri tilps spaudoj.

Antroj sesijoj referavo P. Grigaitis, "Naujienų" redaktorius, apie Lietuvos tautininkų diktatūrą ir demokratinės tvarkos atsteigimą, plačiai nušviesdamas priežastį fašizmo įsigalėjimo Lietuvoj. Pažymėjo, kaip Lietuvos fašistų šnipai dirba Amerikoj ir kaip jie šmeižė Amerikos Lietuvių Kongresą, kad tik jam pakenkti. Jis pažymėjo, kad šio kongreso įvykimas yra didelis smūgis Lietuvos fašistams. Jie buvę priversti lenktiniuotis, kad užbėgti už akių Amerikos Lietuvių Kongresui. Greitai paskelbė Lietuvoj neva seimo rinkimus.

Antras referavo draugas A Bimba, apie fašizmo esmę; kaip fašistai i š n i e k i n o Lietuvos liaudį apšaukdami ją necivilizuota, netinkančia demokratiškai valdytis. Kalbėjo Dr. Rutkauskas, čikagietis, pareikšdamas, kad Lietuva glaustųsi prie Rusijos ir gautų iš jos plačią autonomiją.

Visos kalbos ir referatai buvo labai įdomūs. Gaila, kad negalima trumpai apibudinti.

Kongreso atstovai, referatoriai ir kalbėtojai reiškia nuomonę, kad reikia griežtai kovoti ir padėti Lietuvos liaudžiai. Taip gi čia, Amerikoj, Lietuvos liaudies gelbėjimo reikalais bendrai veikti.

(Antra sesija užsidarė)

Cleveland, Ohio, Birželio 21—Sekmadienį iš ryto, prasidėjus trečiai sesijai, draugas R. Mizara referavo Lietuvos politkalinių klausimu, plačiai nušviesdamas Lietuvos politinių kalinių padėtį Lietuvos fašistų kalėjimuose. Jis pažymėjo, kad šiandien ne tik komunistai politkaliniai sėdi kalėjimuose, bet ir socialdemokratai, liaudininkai, ir net krikščionys demokratai ir bepartyviai.

Po referato buvo priimta rezoliucija, raginanti rūpintis morale ir materiale parama politkalinių, ir kad kongreso išrinktas komitetas stengtųsi pasiųsti porą delegatų į Lietuvą, kurie ištirtų Lietuvos politkalinių padėtį.

Rezoliucijos a p d iskusavime dalyvavo įvairių srovių delegatai, kurie išsireiškė nuomones, kad nuo šio kongreso užsimegstų progresyvių organizacijų bendras veikimas Lietuvos klausimu.

Nutarta, kad vardas veikimo atsteigimui Lietuvoj demokratinės tvarkos būtų Amerikos Lietuvių Kongresas. Tolimesniam veikimui Amerikos Lietuvių Kongreso buvo išrinktas komitetas iš septynių narių, iš socialistinės, komunistinės ir nepartinės minties žmonių. Į komitetą įeina šie atstovai: J. Mickevičius, Dr. A. Montvidas, E. Mikužiūtė, F. Abekas, J. Šarkiūnas, L. Jonikas ir B. Šniukis.

Mandatų komisija, kuri dirbo veik per naktį, išdavė galutiną raportą, pažymėdama, kad kongrese dalyvavo 382 atstovai, atstovaudami 345 arganizacijas, kuriose priklauso 71,008 lietuviai.

Su pasveikinimais prisiuntė įvairios organizacijos $218.45 ir delegatai, kurie prie mandatų įteikė po vieną dolerį, $339. Bendrai kongreso paramai sukelta $547.45.

Buvo keletas desėtkų pasveikinimų. Draugai sudburiečiai sveikino kongresą su dešimtine, winnipegiečiai lietuviai irgi prisiuntė pasveikinimą laišku.

Uždarant Amerikos Lietuvių Kongresą daktaras Vitkus išreiškė padėką visiems atstovams už gerą užsilaikymą, pažymėdamas, kad jis pirmą sykį mato tokią draugingą nuotaiką, kokios niekados nematęs kituose kongresuose. Kvietė visus Amerikos lietuvius solidariai darbuotis atsteigimui demokratinės tvarkos Lietuvoj. Tais žodžiais jis uždarė kongresą.

2.30 val. po pietų visi atstovai išsiskirstė su entuziastiška ir nuotaika, pasiryžę sugrįžus į savo kolonijas organizuoti lietuvius kovai prieš Lietuvos fašizmą—kruvinojo Smetonos režimą.

V. R.

Sandaros "Suvažiavimas"

Cleveland, Ohio, Birželio 20.—Čia atsibuvo Sandaros "suvažiavimas," kuriame dalyvavo apie 15 atstovų.

Nors ir mažas skaičius, bet ir tie negalėjo kaip reikia tarpusaviai susitarti, nes nesenai Zosė Vitaitienė, gera patrijotė, kruvinai primušė Rajorą, savo partijos kolegą.

Amerikos lietuvių fašistinis judėjimas smarkiai smunka.

V. R.

Iš A.L.D.L.D. Kanados Veikiančio Komiteto Raštinės

Kanados Lietuvių Kongreso Reikalu

Jau kelios sąvaitės, kaip Montreale susitvėrė Kongreso šaukimo komitetas, kuris susidaro iš vietinių visokių pažvalgų organizacijų veikėjų. Kanados Veikiantis Komitetas tuojau užgyrė tą draugų įsteigtą iniciatyvinį komitetą ir laukė, ką kuopos padarys tuo klausimu. Dabar jau laikas padaryti apžvalgą, ką dirba tuo klausimu kitos ALD LD kuopos bei rajonų komitetai. Tiesa, kiek teko pastebėti, tai visi rajonai užgyrė tokio kongreso šaukimą, bet iniciatyvinį komitetą, tai taip sau praleido pro pirštus. Ruošdamies draugai kongresan tokį iniciatyvinio komiteto užgyrimą gal skaito menkniekiu, arba taip sau paprasto formalumo neatlikimu, be kurio galima apseiti, bet tas daug paveikia į Kongreso iniciatorius, nes toks užgyrimas ar atmetimas daug ką pasako, iš tokių pasisakymų matosi, kaip kas ruošiasi tam kongresui. Kurie rajonai ar kuopos dar tą neatliko, tai turėtų greitu laiku apie tai atsiliepti.

Dabar iš ruošimosi prie kongreso, tai I rajonas ištisai dalyvaus tame kongrese, nes į iniciatyvinį komitetą įeina iš rajono komiteto ir vietinių kuopų veikėjai. Antro rajono komiteto atstovas irgi dalyvaus kongrese, taipgi skaitlingiausia rajone Toronto kuopa nutarė pasiųsti skaitlingą delegaciją. Sudburio ALDLD kuopa bendrai su kitomis organizacijomis pasiųs irgi nemažą delegaciją. Timminso ir Kapuskamingo kuopos dar pakol kas nėra pasisakę, ką jos padarys su delegacijų siuntimu, bet reikia tikėtis, kad draugai nepasiliks nepasiuntę delegacijos, nes iš to krašto jau padaryta keletas gerų atsiliepimų, kuriuose pasižada prisiųsti delegacijas. Kiek blogiau antrame rajone, tai su Windsoru ir Hamiltono kuopomis, nes iš jų iki šiol neišgirsta nė žodelio, o lietuvių kolonijos nemenkos..

Trečias rajonas viešai pasižadėjo prisiųsti savo delegaciją, ką, reikia tikėtis, draugai išpildys, visi jų planai paaiškės po rajono suvažiavimo.

Ketvirtas rajonas pakol kas nėra tikrai pasisakęs, bet rajono suvažiavime tas klausimas padėtas ant dienotvarkės, manoma, kad draugai tą klausimą išriš teigiamai.

Iš viso ko matosi, kad ALDLD organizacija Kanados Lietuvių Kongrese dalyvaus skaitlingai. Bet ALDLD, kaipo progresyviškiausia Kanados lietuvių organizacija, turi dėti pastangas, kad iš savo pusės padaryti Kanados Lietuvių Kongresą pasekmingu.

Mokėkite Narines Duokles

Dar ne visos kuopos pasimokėjo narines duokles, o tas labai negerai, nes toks narinių duoklių užtęsimas trukdo centrui darbą. Daugumoje kuopų įsigalėjęs paprotis narinių duoklių užsimokėjimą užtęsti iki metų pabaigos. Tiesa, nekurių kuopų draugai yra išvažinėję vasaros darbams, bet jeigu kuopų valdybos rimtai imtųsi sutvarkyti narių duoklių iškolektavimą, tai iš tokių draugų iškolektavimas narinių duoklių nesudarytų didelių sunkumų. Kuopų valdybos turėtų palaikyti ryšius su tokiais draugais laiškais, kaip kad daro winnipegiečiai, ir iš to būtų geros pasekmės, nes išvažiavusieji draugai nekartą nusiskundžia, kad neturi per ką užsimokėti narines duokles. Taipgi kuopų valdybos turi išrinkti komisijas arba jos pačios turi stengtis iškolektuoti narines duokles iš tų draugų, kurie del tam tikrų priežasčių praleidžia draugijos susirinkimus.

Geriausia narines duokles apsimoka, tai draugai redlekiečiai, jie niekad nesiunčia surinkę vieno ar dviejų narių duokles, bet prisiunčia visos kuopos kartu. Iš jų pavyzdį turime pasimti ir kitos kuopos, nes tokiu būdu mokant, jie centram sutaupo brangų laiką. Taipgi apsimokėjimu duoklių, draugai stengkitės sukelti ir centro agitacinį fondą, nors po 10 centų per metus. Stengkitės tą darbą atlikti artimiausiu laiku.

M. Guoba
KVK Sekretorius

YOUTH COLUMN

ON TO THE CANADIAN LITHUANIAN CONGRESS

August 1 and 2 of 1936 will go down in the history of the Canadian Lithuanian movement as a great day. What is August 1 and 2? It is the day of the Canadian Lithuanian Congress to be held in Montreal. This congress will be such that you and I can leave our religious and political arguements at home and agree upon a minimum common program which will be of interest to all.

The committee already set up is working out the agenda. Since the two Lithuanian youth clubs in Canada are discussing and should send delegates to this congress then it is only right that there should be one item on the agenda regarding the Lithuanian Youth Movement. The youth's item on the agenda should be "Youths' attitude toward the conditions in Lithuania and Canada."

A national youth committee should be set up to carry out the work and decisions of the congress.

The Lithuanian Progressive Youth Club should send at least one delegate and the Montreal Youth Sports Club should send several. Let us make this congress a success and of some benefit to us. Bring this question up at your next meeting.

ATTENTION TORONTO

The Lithuanian Progressive Youth Club is holding a very important meeting on Thursday June 25 at 257 Niagara St. A delegate from this meeting will be elected to the Canadian Lithuanian Congress to be held in Montreal August 1 and 2. There will be dancing after the meeting. All youth are requested to attend.

Secretary

Another 84,000 Join The Ranks Of Tte Unemployed

Close to the end of June 84,000 students in Canadian schools graduated to the unemployed ranks. There are already over a million and a quarter unemployed in Canada but as the years pass these ranks grow larger and larger.

What prospect of a wonderful future have these 84,000 students got? The same prospect that you or I of ever becoming premier of Canada and even a premiers job isn't so hot now days when you have a million and a quart'r unemploy'd to cope with. Not only will these 84,000 youth suffer but also those thousands that have jobs. Each year it becomes harder for one to hold their jobs because of so much competition.

For those who don't mind riding freight it is quite alright in the summer time where they can go from town to town scraping up some kind or a living but when the winter comes and it gets too cold to ride the rods the youth are then forced to go somewhere for shelter. The only place left is the relief camps. Hoboes life in 1929 was like living as a king but in 1936 it is a risk for your life.

Is war the only way out of this mess? Yes, for those few selfish, inhuman munition makers we call men. Some of you may think that it would be better to join the army and become the first enlisted and when the war breaks out it would be our job to conscript the other youth and send them to the front. But who will do the fighting for the first few weeks on the front? Somebody has to. We begin to think, well we got to get rid of this excess population somehow. But is this excess population at is it the faults of this system? We think again and ask ourselves why isn't there an excess population in the Soviet Union which has 160,000,000 population and yet Canada has only 10,000,000 of these one and a quarter million are unemployed. I think again and yes I have found the answer. It must be the private profit system of this country is to blame for the depression.

The private profit system was alright years ago when there were many owners of small shops. Machinery was not so developed that a few men could produce the amount that a hundred could consume. Each man owned a small shop and was also forced to spend. Profits were distributed.

As years passed and machinery was improved the bigger shop keepers forced smaller ones out of business and made them come to work for him. There was now competition. The number of small shop keepers became less and the larger shop keepers became richer because it now took a few to produce a great deal.

To-day there are fifty big shots in Canada who run the country. They take in huge profits each year but they have nowhere to spend it. They will not give it to the workers. The workers have nothing to live anything with. The rich get all the money. It stops circulating so the manufacturers stop producing. Thousands are thrown out of work.

What is the alternative to private ownership? Public ownership? Yes. What do we mean by public ownership? Public ownership is the control by the people of the means or production such as clothing factories, land, trains etc. When the people own means of production they can produce according to their needs.

Here, There & Everywhere

The L. P. Y. C. baseball team was scheduled to play the Ukranian team on Thursday, June 11 but they got cold feet. You can hardly blame them. When they saw Johnny Ambrose on the diamond they were afraid to play or maybe it was Johnny's beard that scared them away.

The Liths did not have a decent pitcher so they preferred to default rather than go down fighting. Keep your eyes open for future games. They will be announced in the YOUTH COLUMN.

Stooge No. 1

Monti

Popular Fronto Veikimui Valdžia Trukdo

Vadovybėje Popular Fronto (Liaudies Fronto) Montrealo darbininkai laimėjo veltui elektrą, gesą ir medikalę pagelbą. Dabar veda kovą prieš įvedimą vergiško Bouchard plano. Į Popular Fronto veikimą įsitraukia daugiau organizacijų, ypatingai francūzų, tas gązdina miesto ponus ir bendrai Quebec'o provincialę valdžią.

Popular Fronto šaukiami mitingai sutraukia tūkstantines minias. Birželio 13 d. Morgan Parke buvo šauktas masinis protesto mitingas prieš Bouchard plano įvedimą Quebeco provincijoje. Susirinko keli tūkstančiai žmonių. Pribuvus raitoji, pėsčia ir su motorciklais policija pradėjo vaikyti ir mušti žmones. Vienas praeivis boksininkas ir ristininkas smūgiu užgautas atsakė policininkui tuo pat, nuo ko policininkas turėjo atsidurti ligoninėje. Įsiutusi policija keletą nieko nekaltų žmonių smarkiai sumušė, kurie taipgi buvo nuvežti ligoninėn.

Birželio 15 d. buvo šaukta protesto demonstracija prie City Hall. Prieš prasidedant rinktis žmonėms visos gatvės vedančios link City Hall buvo policijos stropiai saugojamos. Praleisdavo tik po vieną asmenį, kuris turėdavo dokumentalį įrodymą, kad jis būtinai šaukiamas būti City Halle. Užpulti policijos pasigrėbinanti, buvo areštujami. Susitvenkusius žmonių būrius raitoji policija vydavo per dutris blokus. Tuo būdu demonstracija policijai pavyko nuslopinti. Popular Fronto delegaciją miesto taryba priėmė, kuri įteikė protestą prieš Bouchard planą.

Birželio 17 d. Popular Fronto sistemą praplėstas susirinkimas vėl pasiuntė delegaciją į miesto tarybą, kad ji uždraustų policiją mušti Popular Fronto mitinguose žmones, kad leistų parkuose laikyti masinius mitingus ir kad patrauktų atsakomybėn policiją už sumušimą Morgan Parke šiubo senelio. Miesto taryboa pirmininkas Savignac priėmė delegaciją ir į reikalavimus atsakė, kad parkuose mitingus galės laikyti, sumušimą senelio gailiai ir tuos kaltininkus. Uždraustas leisti mitingus laikyti miesto marketo selėje, atsakė, kad gali juos nuomuoti, kaip ir kitos organizacijos.

Lietuvių organizacijos labai labai mažai rodo aktyvumo Popular Fronto veikime. Masiniuose mitinguose veik nedalyvauja. Remimas finansiniai šio veikimo irgi atsilikęs, palyginus su kitų tautų organizacijomis. Nepasireikšdamas vien veikimu, bet rodydamas ir aktyvumą.

Reporteris—A.

Remkime Kanados Lietuvių Kongreso Šaukimą

Kanados Lietuvių Kongreso Lietuvos liaudžiai ginti neturėtų palikti antraeiliu dalyku nė vienam Montrealo ir kitų kolonijų lietuviui. Visi girdime nusiskundimus ir persekiojimus savo brolių Lietuvoje, tai visi turime kažko veikimui, kad kuo didesnio lietuvių skaičiaus vardu paveikinti prigulinčių teisių Lietuvos liaudžiai.

Kol kas dar neparodė reikiamo darbštumo kongreso ruošime Amerikos Darbininkų Literatūros Draugijos Montrealo kuopos. Jos visuose organizacinėse darbuose pasirodydavo labai gerai, turėtų ir šiame darbe nesiskirti nuo kitų organizacijų. Aldlečių darbininkių skyrius jau išdirbo planus Kongreso rėmimui ir tikimasi, kad platus proves gyveniman, nes jų gerokas veikimas tą liudija. Jos turinti bendromis jėgomis su kitomis frontinis prisiruošti delegatų pasiuntimui.

Ukraingės darbuoki-

Iš at M

Mont kai užb sukaupi ateinan dieną r gė visie tikams stilankė prijaučia

Nors i na ir sl įvyko. " galima v gu artist lius būtų Taip par meninink

Baliau Nakaitė apibudinc ką ir atsiš sius arti prisidėtų ką suman ninkė pirn lamuodan lė." Drau gabi artis tikėtis iš kalbėtojos draugė pi kavo, o pa žymųsi nel ji laisvai Nakaitei ant scenc monntreali geriausias tas Montr draugas Sp nuoti kokią Draugas L išbaigtą sti lingavo sce pęs ant sc

Montrealo Žinios

Popular Fronto Veikimui Valdžia Trukdo

Vadovybėje Popular Fronto (Liaudies Fronto) Montrealo darbininkai laimėjo veltui elektrą, gesą ir medikalę pagelbą. Dabar veda kovą prieš įvedimą vergiško Bouchard plano. Į Popular Fronto veikimą įsitraukia daugiau organizacijų, ypatingai francūzų, tas gązdina miesto ponus ir bendrai Quebec'o provincialę valdžią.

Popular Fronto šaukiami mitingai sutraukia tūkstantines minias. Birželio 13 d. Morgan Parke buvo šauktas masinis protesto mitingas prieš Bouchard plano įvedimą Quebeco provincijoje. Susirinko keli tūkstančiai žmonių. Pribuvus raitoji, pėsčia ir su motorciklais policija pradėjo vaikyti ir mušti žmones. Vienas pracivis boksininkas ir ristininkas smūgiu užgautas atsakė policininkui tuo pat, nuo ko policininkas turėjo atsidurti ligoninėje. Įsiutusi policija keletą nieko nekaltų žmonių smarkiai sumušė, kurie taipgi buvo nuvežti ligoninėn.

Birželio 15 d. buvo šaukta protesto demonstracija prie City Hall. Prieš prasidedant rinktis žmonėms visos gatvės vedančios link City Hall buvo policijos stropiai saugojamos. Praleisdavo tik po vieną asmenį, kuris turėdavo dokumentalį įrodymą, kad jis būtinai šaukiamas būti City Halle. Užpulti policijos pasipriešinanti, buvo areštujami. Susitvenkusius žmonių būrius raitoji policija vydavo per du-tris blokus. Tuo būdu demonstracija policijai pavyko nuslopinti. Popular Fronto delegaciją miesto taryba priėmė, kuri įteikė protestą prieš Bouchard planą.

Birželio 17 d. Popular Fronto atstovų praplėstas susirinkimas vėl pasiuntė delegaciją į miesto tarybą, kad ji uždraustų policijai mušti Popular Fronto mitinguose žmones, kad leistų parkuose laikyti masinius mitingus ir kad patrauktų atsakomybėn policiją už sumušimą Morgan Parke šlubo senelio. Miesto tarybos pirmininkas Savignac prithrown out of ... mė delegaciją ir į reikalavimus atsakė, kad parkuose mitingus leis laikyti, sumušimą senelio ratirs ir baus kaltininkus. Užklaustas leisti mitingus laikyti miesto marketo selėje, atsakė, kad gali juos nuomuoti, kaip ir kitos organizacijos.

Lietuvių organizacijos labai labai mažai rodo aktyvumo Popular Fronto veikime. Masiniuose mitinguose veik nedalyvauja. Trūkimas finansiniai šio veikimo gi atsilikęs, palyginus su kitų lietų organizacijomis. Nepasinkinkime vien veikimu, bet rodykime ir aktyvumą.

Reporteris—A.

Remkime Kanados Lietuvių Kongreso Šaukimą

Kanados Lietuvių Kongreso Lietuvos liaudžiai ginti neturėtų įtaikti antraeiliu dalyku nė vienam Montrealo ir kitų kolonijų gyvuoti. Visi girdime nusiskundimus ir persekiojimus savo broliams Lietuvoje, tai visi turime pagelbėti veikimui, kad kuo didesnį skaičiaus vardu paremtų ikalauti prigulinčių teisių Lietuvos liaudžiai.

Kol kas dar neparodė reikiamo darbštumo kongreso ruošimo. Amerikos Darbininkų Literatūros Draugijos Montrealo skyrius. Jos visuose organizacijose darbuose pasirodydavo labai gerai, turėtų ir šiame darbe neatsilikti nuo kitų organizacijų. Aldiečių darbininkių skyrius jau išdirbo planus Kongreso rėmimui ir tikimasi, kad platies praves gyveniman, nes jų veities veikimas tą liūdija. Jos kiasi bendromis jėgomis su ubietėmis prisiruošti delegatų rėmimui.

Draugės ir draugės darbuokimes, kiek mūsų jėgos leidžia, kad Kanados Lietuvių Kongrsą padarius visapusiai sekmingu.

Draugijos Narys

Iš Montrealo Siuvėjų Susirinkimo

Birželio 17 d. buvo šauktas siuvėjų susirinkimas tikslu išklausyti roportą iš atsibuvusios siuvėjų konvencijos ir apsvarstyti kitus organizacinius reikalus. Susirinkimas buvo svarbus kiekvienam siuvėjui, todel ir buvo skaitlingas atsilankiusiais. Aš manau, kad visuomet siuvėjai taip turėtų dalyvauti savo susirinkimuose.

Perskaičius pildomojo komiteto raportą paaiškėjo, kad visų tautų grupių nariai duodami skundus turi pirma eiti į pildomąjį komitetą, o ne į kitus lokalus, tokiu pasielgimu bus geresnė tvarka darbe ir kontrole, tas apdiskusuota ir priimta.

Susirinkime atsišaukė draugas V. Bunkus nušviesdamas reikalingumą gelbėti mūs brolius Lietuvoje ir ragino prisidėti prie šaukiamo Kanados Lietuvių Kongreso. Susirinkimas atsišaukimą vienbalsiai užgyrė ir ant vietos buvo išrinkti du atstovai, drg. V. Bunkus ir J. Rossel, finansinę paramą atidėjo ant toliau, nes dabar skyrius neturi ižde finansų, bet nutarta surasti galimumus kaip sukelti finansų tam svarbiam reikalui.

Iš konvencijos platų raportą išdavė biznio agentas Vilkovich. Toliaus buvo atsiklausta pirmininko, kodel jis neatsilanko į susirinkimus, bet pradėjo varinėti savo ambiciją ir atsisakė. Jo vietą užėmė ukrainų tautybės darbininkas. Mes lietuviai turime aktyviai dalyvauti susirinkimuose, kad mūs nepralenktų kitos tautos. O toks pirmininko išrinkimas, tai pagelbės daugiau ukrainų tautybės siuvėjų įtraukti į uniją.

Visi lankykime susirinkimus, nežiūrėkim jei ir būna kada nors kokių mažų nesutikimėlių, bet visi dirbdami tais klausimais juos ištaisysime, nes turi būti vienybė, tai tuomet bus ir galybė.

Dzūkas

Iš atsibuvusio Montrealo Menininkų Baliaus

Montrealo lietuviai menininkai užbaigimui praeito sezono ir sukaupimui daugiau energijos ateinančiam sezonui birželio 6 dieną rytiečių svetainėje surengė visiems artistams bei simpatikams pagerbti balių, į kurį atsilankė gerokas skaičius svečių, prijaučiančių meno darbuotei.

Nors iš anksto nebuvo rengiama ir skelbiama programa, bet įvyko. "Dramos sekciją nebūtų galima vadinti menininkais, jeigu artistų vardu rengiamas balius būtų be jokios pramogos.." Taip pareiškė vienas iš draugų menininkų.

Baliaus pirmininkė draugė Nakaitė įžanginėj savo kalboj apibudino surengto baliaus tikslą ir atsišaukė į visus atsilankiusius artistus bei svečius, kad prisidėtų išpildyti programą, kas ką sumanys. Pati draugė pirmininkė pirmutinė pradėjo padeklamuodama eilę "Šilkinė Suknelė." Draugė Nakaitė ne tik kad gabi artistė, bet ateityje galima tikėtis iš draugės sulaukti geros kalbėtojos ir organizatorės, nes draugė pirmą kartą pirmininkavo, o pas ją jokių savęs varžymųsi nebuvo galima pastebėti, ji laisvai dėstė mintis. Draugei Nakaitei pabaigus deklamuoti ant scenos pasirodė visiems monntrealiečiams žinomas kaipo geriausias choristas ir solistas Montrealo lietuvių tarpe, draugas Spaičys, ir pradėjo dainuoti kokią tai senbernio dainą. Draugas Leimonas statydamas išbaigtą stiklą ant stalo irgi nulingavo scenos link. Jis užsilipęs ant scenos kilstelėjo savo kus. Išvažiavimui vieta numatyta Julijet, 45 mylios nuo Montrealo. Puiki vieta, saulės spinduliai ir maudynės prie lietuviškų farmų. Galutino laiko dar negaliu pranešti, bet kas tuo išvažiavimu interesuojatės, tai kreipkitės pas draugus Milerį ir Leimoną.

Meno Sekc. Korespond.

—o—

Visi Į Popular Fronto Piknika Liepos 1-mą Dieną

Popular Frontas, kurio vadovybėje laimėta bedarbiams elektrika, gesas ir medikalė parama veltui, bendromis jėgomis ruošia

METINĮ PIKNIKĄ

Ville Laselle, pirmoje piknikų vietoje.

Keturiolika skirtingų tautų darbininkai darbuojasi padarymui šio pikniko sekmingu. Lietuviai neatsilikime taip pat. Parodykime solidarumą. Pasidarbuokime, kad piknikas būtų kartu ir demonstracija už Popular Frontą, kurio darbai dirbančiai visuomenei svarbūs.

Patys dalyvaukime ir kvieskime kitus dalyvauti piknike.

Popular Fronto Atstovai

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Ant Prekinio Traukinio Areštuotų 15 Bedarbių Teismas

Birželio 16 d. anksti ryte ant C. P. R. prekinio traukinio areštuota 15 bedarbų, bandžiusių keliauti darbo ieškoti. Teisėjas Tetreau apkaltino vogime keliones ir tris iš jų pasiuntė po 10 dienų kalėjiman, o dvylikai bausmę suspendavo ligi kito prasikaltimo.

Pavieniam bedarbiam pašalpų gavimas neįmanomas, o bandančius keliauti darbo ieškoti baudžia. Jau rodos jiems gana didelė bausmė, kad jie stato savo gyvybę pavojun keliaudami prekiniais traukiniais.

Įdomūs Netikėti Mirimai

Kitoj pusėj gatvės gyvenanti žmonės, birželio 15 d. pastebėję, kad 3584 St. Famille St. dvi dienas skersai lovą gulėjęs žmogus nesikelia, pašaukė policiją, kuri atrado jį mirusį. Daktarai patyrę pareiškė, kad miręs naturalia mirčia. Taip savo amžį užbaigė Louis Shein, 45 metų amžiaus.

Birželio 18 d. pašauktas daktaras į 17 Market place, atrado mirusią Mrs. Lafontaine, 44 memų amžiaus. Tai antru kartu ji mirė. Metai atgal buvo šauktas daktaras prie jos panašiai mirusios, bet išegzeminavęs atrado, kad jos gyvybė dar nėra užgesus. Tada ji taip "mirusi" išgulėjo virš 48 valandas. Dabar daktaras paskelbė, kad ji tikrai mirusi.

Nė pirmas nė antra nerodę jokių sirgimo žymių prieš mirtį.

Bedarbio Lavoną Ištraukė Iš Upės

Birželio 15 d. gale Sicord Str. trys jaunuoliai atrado lavoną, jau keletą mėnesių išbuvusį upėje. Rastą lavoną perdavė policijos žinion, kuri paskelbė spaudoje atsišaukimą, kas jis toks. Po trijų dienų atsišaukė jo žmona, kuri ant savotiškai isiutų kelinėse guzikų pripažino, kad tai jos vyras A. Castonguay, 52 metų amžiaus, buvęs milkmanas, vėliau bedarbis. Jis spalio 17 d. pereitais metais iš ėjęs pasivaikščioti ir daugiau nebegrįžo. Matomai skurdo verčiamas nusprendęs baigti gyvenimą. Jo skurdą liūdija tas, kad jis dėvėjo kitų nudėvėtus ir jam dovanotus drabužius, iš kurių ir pažinę jį.

Policija padavė spaudai pranešimą, kad netikėta (accident) mirčia miręs.

Miestas Didina Policijos Jėgas

Skelbia, kad šiais metais miestas paruošęs 75 naujus policininkus. Pirmas pareigas jie atliks maršavime St. Jean Baptist parodoje birželio 24 d. ir nuo to laiko eis policijos pareigas.

Didžiuojasi ponai, kad jiems tarnauja rinktini ūgiu, svoriu ir sveikata vyrai.

Korespondentas

Pranešimai

Montreal, Que.—ALDLD 47 kuopos visuotinas narių susirinkimas įvyks 28 d. birželio 10 valandą ryte 2114 Frontenac St.

Nariai-ės malonėkite kuoskaitlingiausia ir punktualiai dalyvauti susirinkime.

J. Wheat

—o—

ALDLD 137 kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks penktadieny, birželio (June) 26 d. 8.30 val vakare, 1182 Soulanges St.

Visi nariai-ės ir simpatikai kviečiami dalyvauti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti, taipgi bus išduotas svarbus Popular Fronto veikimo raportas ir svarstoma Kanados Lietuvių Kongreso klausimas.

Valdyba

—o—

KDAL (CLD) lietuvių skyriaus vadovybėje ruošiamas

DIDELIS PIKNIKAS

Sekmadieny, birželio (June) 28 d., Ville Leselle (antroje piknikų vietoje). Bus įvairių pamarginimų. Visi kviečiami dalyvauti.

Rengėjai

—o—

Meno sekcijos valdyba nutarė rengti šaunų išvažiavimą į lau-

PIPIRNIČIA

Apleista Tautiška Gamyba

Vieną dieną su Kliacku nuėjome pažiūrėti į vieną užeigą, kur susirenka geriausi mūsų tautiečiai. Įėjus užeigon pamačiau daug stalų, mūsų gerais tautiečiais apsėstų. Kas įdomiausia, tai kad kiekvienas šauniai įsilinksminęs gyrė lietuvišką gamybą.

—Na,—manau sau,—čia turbūt tie geri tautiečiai tikrai geria kokį lietuvišką skystimą, kad taip giria. Bet kokį? Juk Lietuvoje narzano ir bordžiomo šaltinių nėra, valstybinės į Kanadą irgi nejsileidžia. Tai jau ne ką kitą jie čia geria, kaip, turbūt, iš Birštono šaltinių stebūklingą skystimą.

Atsisėdom su Kliacku prie vieno staliuko, jis pakeldamas du pirštu į patarnautoją kažką keistai sumurmėjo, rodos, kad tie žodžiai skambėjo, jei gerai pamenu, "monžiur misju." Jeigu aš būčiau ne[illegible]ęs svieto, tai tikrai būčiau galėjęs nesuprasti tokios aukštos meno gestikuliacijos, kurią mokėjo išreikšti Kliackas. Bet aš irgi ne šapas, meniškus išsireiškimus plačiai pažįstu. Tiesa, per paskutinius metus dirbant Kanados kempėse meniškų išsireiškimų nereikėjo panaudoti. Jeigu pritrūkdavo kada ant stalo bent kokio maisto, tai aš visa gerkle ant bulkuko surikdavau, o mano draugas Kliackas, tai kaip kada ir žaliu blynu paleisdavo į bulkuką. O čia mat žmogus gyvendamas civilizacijoj net išmoko lotiniškos gestikuliacijos. Visgi miesto kultūra, tai jau ne miško kultūra, pamaniau sau. Kada mane mažą mokykloje, vaidinant man meškos rolę, mokytojas mokino nuduoti mešką, ištroškusią gerti, tai aš turėdavau susiriesti, iškišti liežuvį, bliauti ir sunkiai dūsuoti, bet, kad ištroškusiam gerti reikia pakelti pirštus ir tarti "monžiur misju," tas mokytojas nieko nežinojo. O čia, brol, paprastas Kliackas pralenkia Lietuvos mokytojus.

Greitai prie mūsų priėjo baltu žiponiuku apsivilkęs bulkukas ir padėjo pora bonkų ant mūsų staliuko. Aš, manydamas, kad tas miestavos kempės bulkukas bus mūsų geras tautietis, gal nuo pačios Šidlavos, tai ir prabilau į jį žemaitišku akcentu "lab dien," bet jis tik pasakė į mane "farlivu france" ir nuėjo dėstydamas bonkas ant kitų stalų, apie kuriuos buvo apsėdę mūsų tautiečiai.

—Tai čia nelietuviškas skystimas—netekęs kantrybės prabilau į savo tautiečius.

—Argi nematai, kad čia juodojo arklio skystimas? Kas čia gers Kanadoj gyvendami lietuviškus skystimus,—atkirto netoli sėdintis tautietis.

Ištiesų nustebau, kada, apsukęs ant stalo paliktą bonką, pamačiau, kad ant pripildytos bonkos rudu skystimu išdidžiai sprandą įrietęs stovėjo nupieštas juodas arklys. Man lyg kad pasidarė liūdna atsiminus apie paliktą Lietuvoje kuiną, kuris mane išleisdamas į Kanadą net apsiverkė iš gailesčio, o gal greitai po mano išvažiavimui nabagas iš bado turėjo aukštyn pastatyti kanopas, ir dabar gal nelaimingojo skūrą valkioja pats Smetona ant savo kojų. Manau sau, jeigu tas mano gerasis kuinas būtų mokėjęs suteikti tok[illegible] įvertinamą skystimą, kaip kad šis francūziškos veislės drigantas, tai man nebūtų reikėję su pipirničia kraustytis iš Lietuvos. Juk čia geria arklio skystimą beveik visi mano tautiečiai. Klaidą padariau, kad neatsiėmiau savo gerąjį kuiną į Kanadą.

—Taigi, kad klaidą darote kuomet visi giriate lietuvišką gamybą, o geriate čia kažkokio francūziško driganto skystimą,—pradėjau barti savo tautiečius.

—Kokia čia klaida, jei visi mūsų tautiečiai pripažįsta, kad juodojo arklio skystimas yra geriausias,—atsiliepė prie šaluti nio stalo pradėjęs snausti ištikimas pilietis.

—Na, kaipgi negerai elgiatės, kuomet gerbiate negimininga veislės juodąjį arklį, kodel jūs negalite iš Lietuvos atsiimti žemaitiškos veislės sartį, ant kurio protėvių jodė Kestutis su Birute, iš tos veislės paėjo ir mano kuinas.

—Na, o ką tu gero iš Lietuvos atsivežci ir praplėtei iš lietuviškos gamybos? — paklausė kitas.

—Aš atsivežiau iš Lietuvos tikro lietuviško išradimo pipirničią, kurios produktais galiu ir jus apdovanoti,—pareiškiau aš.

—Na tai parodyk tų produktų čionai,—atsiliepė keletas tautiečių.

Aš greitai pakilęs nuo stalo išsitraukiau iš kišenės pipirais pripildytą krepšiuką ir pradėjau pilstyti į juodojo arklio skystymu pripildytus stiklus. Mano tautiečiai išgėrę pradėjo nosis užrietę čiaudyti, tai ženklas, kad pradėjo atsibusti iš tautinio miego. Maniau, kad viskas išeis gerai ir atsibudę nuspręs atsiimti iš Lietuvos žemaitišką sartį. Bet tas nelemtas bulkukas priėjo prie manęs ir rodydamas į duris pareiškė "monžiur misju."

Išėjau, bet tikiu, kad dabar mano tautiečiai tikrai pasistengs parsitraukti iš Lietuvos gerą sartį, o aš atvežiau pipirničią, tai galėsim sukombinuot gerą lietuvišką produktą, kurio užgėrus prasidės tautinis atbudimas.

Jurgis Pipiras

Prietikiai Beieškant Jurgio Pipiro

Aš nė nemislinau, kad su manim taip atsitiks. Spakaina pragyvenau trisdešimts trejus metelius, gyvenimo marnasčių neužsinorėjus pakaštavoti. Būdavo vyrišką sutikus lenkiausi, bijodama smertelną grieką papildyti. O dabar, nei kaip žmogui pasakyti, nei pačiai pamislyti . . . stačiai gėda. Tur būt nereikalingų vitaminų suvalgiau. Ale viskas, sakau, būtų buvę gerai, jei ne tas "Darbininkų Žodis." Ir reikėjo man jį įsileisti auzon! Spakainiausiai su dėde Trumparegiu ir tetule Morta kazyruočiau tūkstantį, arba Maikio su tėvu pasikalbėjimą skaityčiau ir niekas nerūpėtų. O dabar, ramumo neturių! . . .

Ir vis už tai, kad paklausiau sugedusių ir blogų žmonių ir užsirašiau "Darb. Žodį." Dar laikraštis, kaip ir laikraštis, ale tas Jurgis Pipiras su savo pipirnička, tai ėmė ir sužavėjo mane. Beskaitydama jo pripotkus, iš sielvartos, taip aš jį pamylėjau karštai savo pirmąja meile, savo siela, visa savo širdimi ir visais savo dviem šimtais svarų, kad trivoti nebegaliu.

Jurgis Pipiras . . .—galvojau sau viena.—Vien vardas toks žavintis, vyliojantis . . . Nejaugi jis bus tasai, kurio mano širdis čelybėje laukė tiek ilgai? Nejaugi? . . . O mano kūnu bėgioja malonus šiurpas, ir mintį baigiau saldžiose svajonėse. Po to, galūtinai pasirįžau sueškoti sau Jurgį Pipirą. Bet pradžia nebuvo pasekminga. Ėjau vienur, ėjau kitur, klausiau vieno, klausiau antro, bet niekur Pipiro nerandu, niekas nežinojo kur jisai gyvena. Sušilau, pavargau, nuliūdau . . . Taip vieną dieną nusiminimo ir depresijos prispausta, parašiau dr. Kaškiaučiui laišką prašydama nurodyti, kokių man reikia vitaminų valgyti, kad užmirščiau Jurgį Pipirą, kad nebenorėčiau daugiau jo iešokti. Man dar besidarbuojant su laišku, postmenas įkiša pro duris "Darb. Žodį." Aš tuoj įsmeigiau savo mėlynas ir liūdnas akis į pipirničią ir koks džiaugsmas!!! Pipirničios štabas duoda patarimą, kaip surasti Jurgį Pipirą! Sako reikia uostyti, ir katras labiausia atsiduos pipirais, tas ir bus Jurgis pipiras (O aš, kreizė, pati to nedasiprotėjau). Tuoj mano akys nušvito, o širdis lyg avies uodėgaitė ėmė maskatuot iš džiaugsmo.

Laišką sudraskiau, užsidėjau skrybelaitę, pasiėmiau svarą pauderio, lipstiko; dar išpešiau tris plaukus iš antakio, kurie buvo iš nuliūdimo užaugę; nubėgus nusipirkau čiūgumo už visą pusdolerį ir taip pasiruošus ir apsiginklavus nauja viltimi ir pasiryžimu, išėjau ieškoti Jurgio Pipiro.

Sumaniau savo ieškojimo žygį pradėti Pončenčaly nuo "Bagočiaus" saliūno. Priėjau ir stoviu ant kampo. Nedrįstu įeiti vidun ir uostau tik išeinančius. Jų prastas kvapas net nosį susuko, bet aš susigriebiau paimti naują čiūgumą ir padėtį atitaisiau. Pagaliau įsidrąsėjau ir pravėriau duris. Jargutėliau tu mano! Žmonių pilna, kaip bažnyčioj! Vieni snaudžia, kiti kalba ir vis rankom maskatuoja.

Geras čenčius, mislinu sau, bus kas uostyti—tiek daug! Bet kur tau. Tos liukės neturėjau. Vienas baltai apsivilkęs, kai klapčiukas, tuoj prie manęs prisistatė ir sako: "Čia leidėm negalimą."

—Well,—sakau,—aš ne leidė.

—Vistiek,—sako,—negalima.

—Well, nesimušim,—sakau.—Aš taikios notūros. Lostinai kostiumerį. G-bai . . .

Eidama ir galvoju: Še tau ir "Leidies first in Canada." Na, ir kodel niekas nesirūpina iškovoti tas teises moterims, kad jos galėtų įeiti į visus saliūnus? Labai geras čenčius sklokininkams paimt šią kovą vesti. Augštai išgarsėtų ir politinio kapitalo gražaus pasidarytų. Patartina susirūpinti. Jei tą kovą būt vedę, tai ir Laikinas Komitetas nebūt turėjęs taip greitai mirti. Lig miesto miero būtų daėję. O dabar . . . pone die, sulaikyk, kad nesugriešyčiau . . .

Pakarnai, **Jūsų Agnieška**

(Bus daugiau)

Winnipegiečiai Užgyrė Kanados Lietuvių Kongresą

Mes, Winnipego ir apylinkės visokių įsitikinimų lietuviai, susirinkę šių metų birželio mėn. 16 dieną, po antrašu 215 Selkirk Ave., Winnipege, plačiai apsvarstėme montrealiečių atsišaukimą, kuris tilpo "Darbininkų Žodžio" 22 numeryje, šaukiantį į Kanados Lietuvių Kongresą šiais metais, pagelbėti Lietuvos liaudžiai pasiliuosuoti iš po fašistinio jungo su A. Smetona priešakyje, mes, Winnipego ir apylinkės lietuviai visi vienbalsiai užgiriame tokį montrealiečių iškeltą svarbų klausimą ir pasižadam tą sumanymą remti visapusiškai, kad tik pasekmingai įvykint šaukiamą Kanados Lietuvių Kongresą.

Kongresas yra vienintėlė proga sudaryti broliškus ryšius tarp Kanados lietuvių, per ką bus galima suteikti didesnę pagelba Lietuvos liaudžiai greičiau pasiluosuoti iš po fašistinės diktatūros, kuri yra uždėta ant mūsų visų tėvų, brolių ir seserų ir jiems neleidžia laisvo žodžio ištarti.

Draugai ir draugės kanadiečiai! Gal kuris iš mūsų esame ir keblioj padėtyj, bet vis vien nenupulkime dvasioj, stokime į darbą ir padėkime Lietuvos broliams ir sesėms pasiliuosuoti iš vergijos. Pasirodykime, kad ir mes Kanadiečiai stipriai galime veikti jiems reikalingos pagelbos klausimu.

Visuotino susirinkimo komitetas

M. Vidrukas

P. Pūras

Francijos-Sovietų Sutartis Trukdo Hitlerio Planus

Washington, Birželio 17.—Užsienio Politikos Associacija išleido savo raportą, kuriame pareiškia apie Hitlerio baimę del Francijos ir Sovietų Sąjungos taikos sutarties sudarymo. Hitleris tą sutartį pavadino Lokarno sutarties sulaužymu ir delto jis turėjęs militarizuoti Reino kraštą. Toliau minimas raportas nurodo, kad Francijos ir Sovietų Sąjungos taikos sutarties sudarymas nėra Lokarno sutarties laužymu, bet yra europinių militarinių jėgų subalansavimu. Tas ir išaiškina delko Hitleris puolėsi militarizuoti Reino kraštą.

Su Reino fortifikavimu Hitleris mano sulaikyti Francijos pagelbines jėgas, kuomet jis puls į rytus ant Sovietų Sąjungos.

TORONTE

Katalikiškos Toronto Lietuvių Organizacijos Turėtų Dalyvauti Kanados Lietuvių Kongrese

Nors jau laikas trumpas ir reikia rimtai susirūpinti Kanados Lietuvių Kongresu, tačiau dar ne visos lietuvių organizacijos viešai atsiliepė. Šv. Jono Pašalpinė draugija ir Parapija dar netarė viešo žodžio, nors tose draugijose yra nemažai tokių darbininkų, kurie rimtai žiūri į darbininkiškus reikalus.

Dabar Lietuvoj šaudomi visokių pažiūrų žmonės. Paskutiniuoju laiku sušaudytieji buvo religinės organizacijos nariais. Todel ir Toronto lietuviams katalikams reikia prisidėti prie to protesto judėjimo. Juk nei vienas neužgirsite tokio teroro. Jūs nei vienas netrokštate, kad už negalėjimą užsimokėti valdiškų mokesčių parduotų iš varžytinių jūsų tėviškę ir išvytų tėvus ir brolius bei seseris. O už pasipriešinimą tam Lietuvos fašistai šaudo juos. Liaudis šaukiasi į užsienio lietuvius prašydama pagelbos.

Jau laikas suprasti, kad fašizmas neskiria darbininkų del jų įsitikinimų. Jei ne visus kartu puola, tai tik todel, kad būtų lengviau. Lietuvoj įsigalėjęs fašizmas išpradžių neterorizavo katalikų, o tik komunistus. Vėliau uždarė socialistų ir katalikų organizacijas. Dabar jau ir katalikus skandina kraujuose. Vokietijoj ir tas pats. Kanadoj ir tas pats bus, jei fašizmas bus prileistas prie galios. Jau dabar atsiranda reikalaujančių išvyti iš valdviečių visus katalikus.

Tame kongrese bus daromi planai išvystymui judėjimo, kad pagelbėti Lietuvos liaudžiai nusikratyti nuo savo sprando fašistus. Toronto lietuviai katalikai turėtų neklausyti kvailų paskalų ir keleto nesąmoningų užsispyrėlių prieš tą Kongresą, bet rimtai prisidėti prie to svarbaus darbo.

Taipgi ir progresyviškoji Toronto S. L. A. tuo klausimu nėra tarus viešo žodžio. Tiesa, S. L. A. pasiuntė savo delegatą į Amerikos Lietuvių Kongresą, kas yra pliusas tai kovai. Bet už Lietuvos liaudies laisvės atgavimą kovą Kanadoj galės išplėsti tik Kanados Lietuvių Kongreso nutarimai, nes Amerikos lietuvių nutarimai tiks daugiau jų pačių sąlygoms. Kita, tai labai svarbu, kad Lietuvos fašistai matys, kad toks judėjimas auga ne tik vienoj šalyj, bet visose šalyse, kur tik gyvena lietuviai. Niekas neginčys, kad kuomet toks veikimas platesnis, tai ir ta pati kova pasekmingesnė. O Lietuvos liaudis, matydama, kad ta kova auga ne tik Lietuvoj ir Amerikoj, bet ir Kanadoj, pasidarys daug ištvermingesnė kovoje su žmonijos priešais fašistais.

Tad neabejotina, kad ir Toronto S. L. A. progresyviai lietuviai tą dalyką supranta ir prisidės prie to Kongreso pasiųsdami savo delegaciją.

Tėmytojas

Kanados Lietuvių Kongreso Reikalu

Antro rajono komitetas turėjo savo susirinkimą ir svarstė kongreso klausimą. Antro rajono komitetas užgyrė ir nutarė remti kongreso šaukimo iniciatyvinį komitetą, kuris susidarė iš montrealiečių draugijų atstovų.

Antro rajono komitetas atsišaukia į visas ALDLD kuopas ir pavienius narius, gyvenančius antro rajono ribose, ragindamas svarstyti kongreso klausimą ir ruoštis kongrese dalyvauti. Kiekviena kuopa turi stengtis pasiųsti pilną skaičių delegatų. Nors yra sunku su finansais, bet organizacijos turi stengtis surasti būdus, kaip sukelti pinigų tam tikslui.

Šis kongresas bus vienas iš svarbiausių įvykių Kanados lietuvių tarpe. Todel mes turime dėti visas pastangas, kad pasiuntus pilną skaičių delegatų. Tuomi mes įrodysime, kaip mums apeina tie reikalai, kurie bus svarstomi tame kongrese.

Draugai! Mes matome iš spaudos, kas dabar dedasi "Laisvoj" ir nepriklausomoj Lietuvoj. Šaudo valstiečius masiniai. Areštuoja ir grūda į kalėjimus nuo 10 metų iki gyvos galvos. Tas yra nepakenčiama, biauru. Juk tai mūsų tėvus, brolius ir seseris šaudo. Mes, Kanadoj gyvenantieji lietuviai, neturime tylėti nuleidę rankas.

Taigi, tame kongrese iš visos Kanados suvažiavę lietuviai įvarstys, kaip surasti būdus, kad padėti Lietuvos liaudžiai nusikratyti fašistinį režimą ir atgauti demokratines teises. Todel ir ALDLD kuopų pareiga jane dalyvauti ir prisidėti prie tų darbų, kuriuos kongresas pasibrėš.

Kadangi laiko neperdaugiausia, tai visu tempu ruoškites prie kongreso, kad iš ALDLD pusės būtų viskas atlikta padarymui to kongreso pasekmingu.

ALDLD II Rajono Komitetas

Sūnų ir Dukterų Draugija Už Pilną Delegaciją

Toronto, Birželio 22.—Šeštadienį įvyko Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Toronto kuopos susirinkimas, kuriame buvo svarstytas ir Kanados Lietuvių Kongresas.

Po diskusijų buvo vienbalsiai pasisakyta už kongresą ir nutarta dėti pastangas pasiųsti pilną delegaciją. Kadangi kuopa turi virš 300 narių, tai pripuola siųsti ne mažiau 12 atstovų.

Tai gražus pavyzdis kitoms organizacijoms, kaip rengtis prie kongreso.

Susirinkimas taip pat įgaliojo valdybą dalyvauti visų Toronto organizacijų valdybų konferencijoj, kuri įvyks birželio 29, 6 Denison, 8 valandą vakare. Konferencija šaukiama suvienyto fronto komiteto.

Piknikas Naujoj Vietoj

ALDLD 162 kuopa rengia pikniką 28 dieną birželio, ateinantį sekmadienį, Wil Cox Lake pakraštyje.

Vieta piknikui labai graži. Tenai ne tik pakvėpuosite tyru oru, bet ir pasimaudyti galėsite. Maudynės labai patogios: ežeras, vanduo švarus ir šiltas.

Piknike bus muzika, galėsite pasišokti. Bus lenktynės ant vandenio: kas greičiau ir toliau nuplauks, tas gaus dovaną.

Trokai pradės vežti nuo Gore Vale Ave. 11 valandą punktualiai. Tad nesivėluokite ateiti į laiką, nes su gatvėkariu privažiuoti prie pikniko negalima.

Karais reikia važiuoti Bathurst gatve iki Yong ir Yong gatve važiuoti iki pasibaigia gatvėkaris. Nuo tos vietos piknikas už 6 mylių.

Kviečiame visus Toronto lietuvius atsilankyti. Šis piknikas yra rengiamas svetainės palaikymui.

Jeigu oras būtų blogas, tai piknikas bus nukeltas į sekantį sekmadienį.

Rengimo Komitetas

Jaunuolių Sporto Pamokos

Sekanti sporto pamoka atsibus ateinantį šeštadienį, birželio 27 d., 10 valandų ryte, 6 Denison Ave. salėje.

Mergaitės ir berniukai, kurie norite lavintis, ateikite laiku.

—o—

JAUNUOLIAI LAIVU Į MAUDYNES

Tuojaus po sporto pamokų, 12 valandų, šeštadieny, tiesiai iš salės važiuosime į salą CENTRAL ISLAND pasimaudyti ir pažaisti. Kiekvienas pasiimkite po stritkario tikietą laivu važiuoti ten ir atgal. Mokinių tikietai geri mokyklą lankantiems. Taipgi pasiimkite pietus valgio, grįšime 7 valandose vakare.

Kviečiame važiuoti drauge ir suaugusius.

Norintieji važiuoti drauge, ateikite prie salės, 6 Denison Ave. 12 val. dieną, nes iš ten veš trokas į prieplauką.

—o—

KEMPĖS JAUNUOLIAMS

Kempės jaunuoliams nuo 8-14 metų amžiaus atsidaro 27 d. birželio, šiam šeštadieny. Mokestis —$3.00 už sąvaitę. Grupės mainysis kas dvi sąvaitės. Tėvai, kurie norėsite pasiųsti savo vaikus, praneškite bile vienam iš vaikučių komiteto narių: Linartienei, Koklienei, Dorinui, ar Brogai.

Kempės randasi 14 mylių nuo Toronto. Kempės tarptautinės.

J. Broga

Padėkos Žodis

Toronto, Ont.—Dar man pridevė draugė Dabrovolskienė $5.50. $3.50 surinkta per draugę Doveikienę Hamiltone, o $2.00 per drg. Dabrovolskienę Toronte. Taip pat gavau 50 centų nuo draugės Šimonenės.

Širdingai dėkavoju draugėms, kurios darbavosi del manęs, ir draugėms ir draugams, kurie aukavo atjausdami manę ligoje.

Taip pat išreiškiu širdingą ačiu draugėms ir draugams, kurie mane lankėte ligoninėj ir namuose.

A. Galinaitis

Naujai Išrinktos Piknikams Ruošti Vietos Reikalu

Jau gana ilgas laikas, kaip Toronto lietuvių organizacijos ruošia piknikus Westone. Nekuriem net ir nusibodo per ilgus metus tos vietos pažinimas ir pradėjo praleisti piknikus del tokio monotoniškumo. O kas svarbiausia, tai kad Westone nėra vietos pasimaudyti. Parengimų komisijos per ilgą laiką beieškodamos panašesnės ir prieinamos vietos pagaliaus užtiko tokią vietą apie 23 mylias nuo Toronto lietuvių kolonijos. Kas įdomiausia, tai naujai parinktoj vietoj labai gražus gamtos vaizdas, ant pat ežero, kur šiltas vanduo ir nuvažiavusieji piknikan galės puikiai pasimaudyti. Tiesa, pikniko vieta užtverta tvoromis ir nėra vietos lenktynėm daryti, bet tą sportą galės perkelti į vandenį. Kita, tai pasėdėti yra labai gražių pavėsių prieš gražaus ežero veidą.

Gal kas sakys, kad tai tolima kelionė 23 mylios. Bet juk mes nekartą važiavom po 18 mylių į finų kempes. Jeigu parengimų komisijos parūpins gerą transportaciją, tai sąlygos pasiekti piknikus bus labai prieinamos.

Jeigu kas mano, kad piknikus trukdo tolumo vietos klausimas, tas labai klysta. Piknikai yra darbininko medicina, tai ir nesvarbu, kad reiks toliau važiuoti. Vieta įvairesnė ir naujoj vietoj nuvažiavę bus liuosi nuo to piknikuose monotoniškumo. Nereikia užmiršti, kad į žmogaus sveikatą paveikia ne tik geras oras, sveiko vandens maudynės, bet ir nematyti vaizdai kelionės. Juk buržuazija, kuriai sveikata visai nereikalinga, nes ji su savo sveikatos vaisiais jokio produktingo vaisiaus nesutveria, kaip ji ją brangina, jos sustiprinimui važinėja po visus pasaulio kraštus, kad matyti vis naujus vaizdus ir su tuo padaryti į savo organizmą gerą efektą. Tai darbininkai, negalėdami važinėti ten, kur buržuazija važinėja, nors retkarčiais padarykime šiokią tokią permainą vižinėdami į vienintėles savo pramogas—piknikus.

Prie tokių ekskursijų ne tik turės viską gerai priruošti parengimų komisijos, bet ir patys į pikniką važiuotojai paskirtu laiku prisiruošti ir atvykti į parengimų komisijų nurodomas vietas. Darydami viską organizuotai galėsime, kad ir tolimesnėse vietose padaryti geras pramogas ir ne su kažin kokiomis išlaidomis, bet mes patys jausimės 100% daugiau patenkinti.

Buvęs

ORGAIZUOJASI METALO DARBININKAI TORONTE

Toronto, Ont.—Amalgamated Association of Iron, Steel and Tin Workers nutarimas pradėti organizuoti industrinių organizacijų komitetą ir pradėti industrinį vajų didžiojoj plieno industrijoj sutikta džiaugsmingai. Plieno ir blėkių darbininkai Toronte pradėjo stiprinti savo eiles.

Su pagelba General Steel Wares unijos, 35 lokalo, amato unijos centras tapo atidarytas 331 Gerard St. E., Toronte, kuris pagelbės organizuoti plieno ir metalo darbininkus rytinėje ir kitose Toronto miesto dalyse.

Išleidžiamas fabrikų laikraštukas daro gerą efektą į Dominion Wheel Company ir kitų geležinių dirbtuvių darbininkus.

RENGIAMAS DIDELIS TARPTAUT. PIKNIKAS

Įvairių organizacijų bendras komitetas planuoja didelį pikniką Niagara Peninsuloj (pusiasalyj) liepos 26 dieną. St. Catharine, Welland, Crowland, Niagara Falls, Stamford, Fort Colborne, Thorold darbininkų organizacijos jau darbuojasi tuo reikalu. Manoma, kad bus 10,000 žmonių tame piknike.

Visos darbininkiškos organizacijos prašomos nerengti tą dieną jokių piknikų, o raginti darbininkus vykti tenai.

Bus graži programa. Kalbėtojų bus ir iš Suvienytų Valstijų ir Toronto.

Angelo Herdoną Nori Pasodinti į Kalėjimą

New York, Birželio 17.—Birželio 13 dieną Georgia valstijos aukščiausias teismas perleido nutarimą prisilaikyti konstitucijonalinio Georgia valstijos vergų sukilimo statuto, ir pagal tą statutą siūloma Angelo Herndonui kalėti nuo 18 iki 20 metų kalėjime. Tarptautinė Darbininkų Lyga skubiai pagarsino aplikaciją, su kuria mėgins neduoti nukankinti juodveidį Herndoną, ir apeliacija bus paimta į Suvienytų Valstijų aukščiausį teismą. Tarptautinė Darbininkų Apsigynimo Lyga atsišaukia del sukėlimo fondo tai bylai vesti.

Vyriausias teisėjas davė patvarkymą, sulyg kurio juodveidžiui komunistui Herndonui apeliacijai į aukščiausį teismą skiriama tik 50 dienų. Herndonas kaltinamas sulyg amžiaus senumo bausmių statuto, kuris buvo pritaikytas vergų sukilimo sumušimui. Taipgi teismas reikalauja užstatyti naują piniginę laidą. Angelo Herndonas buvo paliuosuotas praeitais metais lapkričio 1 dieną po $8,000 kaucija.

Keletas Žodžių Iš Darbininkų Gyvenimo

Paqua, Sas.—Iš Albertos pašalpinių kempių darbininkus siunčia geležinkelių darbams Saskatchewan provincijon. Prie darbo moka 25 centus valandai, o už valgį ir guolį atskaito 6 dolerius sąvaitei, arba, kitaip sakant, išeina užsimokėti 24 doleriai mėnesiui. Galima sakyti, kad kiekvienas darbininkas vieną dieną dirba savo naudai, o kitą dieną kompanijai už valgį ir guolį. Maistas yra gana blogas, bet ir dar pablogina pietus duodami lauke, kuo darbininkai yra nepatenkinti. Dalis iš darbininkų yra susipratę, tai tie kalba apie streiką, o kiti ruošiasi grįžti atgal į Albertą.

Aš nuo savęs nepatarčiau draugams trankytis freitais ir vykdyt grįžimo sumanymą delto, kad kur mes nenuvažiuosime, visur tas mus laukia. Geriau nevažinėkime pavieniais, bet laikykimes vietoje ir visi bendrai susiorganizavę reikalaukime iš vietinės kompanijos mūsų darbo sąlygų pagerinimo ir didesnio atlyginimo. Jei ką galėsime laimėti, tai tik organizuotai kovodami, o ne pavieniais bastydamiesi freitais.

G. A.

A. D. F. VADAI NORI SUSKALDYT ORGANIZACIJĄ

Washington, Birželio 17.—Amerikos Darbo Federacijos industrinis komitetas išleido pareiškimą, kuriame daromas apsigynimas nuo gręsiančio išmetimo John Lewis ir kitų federacijos vadų, kurie organizuoja industrines unijas. Pareiškime sakoma, kad pildomasis komitetas imsis didelės akcijos prieš organizuojamą komitetą industriniam darbui vesti. Pildomojo komiteto reakcionieriai sako, kad tokio industrinio komiteto organizavimas yra priešingas Amerikos Darbo Federacijos konstitucijai ir jiems pradės savo akciją liepos mėnesio susirinkime.

Apsiginantis pareiškimas sako, kad pildomasis komitetas neturi teisės pagal Amerikos Darbo Federacijos konstituciją imtis tokių žygių. Toliau apsiginantieji pareiškia: "Tokia akcija bus mėginama išduoti visą darbininkų judėjimą, kada tas judėjimas žengia į žūtbūtiną kovą su plieno ir kitomis didelėmis organizuotomis industrijomis."

VOKIETIJOS BOVELNOS RINKOS PLEČIASI

Berlinas, Vokietija, Birželio 17.—Vokietijos prekybos peržvalgų institutas praneša, kad Vokietijos prekyba iš Pietinės Amerikos išstumia Anglijos ir Suvienytų Valstijų kapitalistus. Raporte sakoma, kad bovelnos prekyboje Vokietija išstumia Amerikonišką bovelnos prekybą.

Bovelnos importas iš Suvienytų Valstijų į Vokietiją sumažėjo nuo 72 nuošimčių 1933 metais iki 27 nuošimčių 1935 metais. Raportas sako, kad 1933 metais su Brazilija buvo prekyba nežymus kiekis, o 1935 metais jie importavo apie 20 nuošimčių jiems reikalingo kiekio.

1935 metais Vokietija Brazilijon eksportavo už $45,930,000 produktų, arba prekyba pakilo $17,540,000 per 1934 metus, arba bendrai 88% per paskutinius trečiojo Reicho laikus. Iš kitos pusės Suvienytų Valstijų eksportas su Brazilija pakilo tik apie $4,000,000, o Anglijos net $7,000,000 į Braziliją eksportas sumažėjo.

Bovelnos importas iš Argentinos, Peru, Chinijos ir Turkijos taip pat pakilęs. Importas iš Indijos ir Egypto truputį kiek pasikeitė.

FAŠISTO PASEKĖJAI GAVO KALĖJIMO

Liverpool, Anglija, Birželio 17.—Paskelbimas kalėti po šešius mėnesius dviem nariams Oswald Mosley juodmarškininės fašistinės grupės nariams, buvo tęsinys dabartinio tęsiamojo susikirtimo tarp dviejų fašistinių grupių. Juodmarškiniai fašistai susikerta su žaliamarškiniais fašistais, vadovaujamais majoro Doglas, kurie pasivadinę Social Credit žaliamarškiniai.

Teismas surado kaltais du juodmarškinius fašistus už užgavimą trijų narių iš žaliamarškinės grupės. Abudu yra nariais Anglijos fašistų unijos. Teisėjas teisdamas tuos du fašistus iškėlė aikštėn naudojamus brutuališkus metodus juodmarškinių organizacijos.

Streikuoja 5,000 Jūrininkų Francijoj

Paryžius, Francija, Birželio 22.—Sustreikavo 5,000 jūrininkų. 50 laivų sulaikyta uostuose. Streikieriai ant laivų iškėlė raudonas vėliavas. Streikas paskelbtas, kad priversti laivų kompanijas įvesti valdžios patvarkymą—40 valandų darbo sąvaitę.

Laivų viršininkai įsakė raudonas vėliavas nuimti, bet streikieriai atsisakė pildyti įsakymą. Tuomet viršininkai laivus apleido.

Vidaus reikalų ministeris pranešė, kad dar 204,000 darbininkų streikuoja po visą Franciją.

Mokslas ir Technika

Mokslas Užkariauja ir Tolimą Šiaurę

Pirmu kartu keliaujančiam per Kanados teritoriją susidaro vaizdas, kad Kanada yra laukinis kraštas. Važiuojant per jos magistralinius centrus, Montrealą, Torontą, Winnipegą, Calgary, Edmontoną ir iki pačių vakarų, mes tuose plotuose užtiksime tuštumų po kelis šimtus mylių: miškai, akmenys, ežerai, o tarp jų yra gana derlingos žemės. Kaip kas mėgsta sakyti, kad Kanada yra per šaltas kraštas del tiršto žmonėmis apgyvenimo. Toks pasakymas šiandien neišlaiko kritikos. Tiesa, Kanada toli nusitęsia į šiaurę, iki pačio ledinuotojo vandenyno, bet jos apgyventi ir dirbami plotai kartais neperžengia nė 50 laipsnį šiaurės pločio. Labladoras prasideda nuo 53 laipsnio šiaurės pločio, bet jau jame žemdirbystės beveik visiškai nėra, nors tarp akmenynų ir pelkių randasi nemaži plotai ir derlingos žemės. Labradoras Kanadoje žinomas kaipo laukinis kraštas, kur gyvena tik beveik vieni indijonai ir retkarčiais papuola į jo teritoriją baltas medžiotojas. Iš to ir pasilikęs posakis, kad tas kraštas netinkamas verstis agrikultūra.

Bet mes pažiūrėkime į Sovietų Sąjungą, tai atrasime, kad Sovietų Sąjungoj žemdirbystė vystosi tose vietose, kur carizmo laikais buvo siunčiami tik dideli prasikalteliai. Sovietų šiaurėje klimatas nėra švelnesnis, kaip Kanados klimatas apie 60 laipsnį šiaurės pločio, bet daug aštresnis. Pavyzdžiui, toki rajonai, kaip Pečiora, Kamčatka, Sakalinas, Murmanskas ir kiti, savo šaltu klimatu ir pelkėtu žemės paviršiumi carizmui buvo nejsivaizdinamos vietos, kad žmogus kaidaise galės pergalėti gamtą ir pradės puikiai verstis žemdirbyste ir gyvulininkyste. Ir dar ne arti pradėjo klestėti Sovietų Sąjungos agrikultūra, bet ant 68 laipsnio ir 72 laipsnio šiaurės pločio, apie ką kapitalistinėje Kanadoje niekas nė svajoti nemano.

Senosios Rusijos darbininkai paėmę valdžią į savo rankas ir įsteigę sovietus dėjo visas pastangas iki aukščiausio laipsnio išplėtoti mokslines agrikultūros tyrinėjimo bazes. Visuose šalies kraštuose tos mokslinės bazės darė ne tik metalurginius eksperimentus, bet ir plačius tyrinėjimus, kur galima išplėsti žemdirbystę ir užsiimti maistinių augalų auginimu. Tūkstančiam sovietų mokslininkų solidariai tiriant šiaurės gamtą pavyko išvystyti sujungtų augalų rūšis, kurie nebijo šiurkštaus šiaurės klimato ir pasekmingai auga ir plačiai atidaro duris žmogui kolonizuotis tolimoje šiaurėje. Taipgi atidarymas naujų kanalų ir laivininkystės pergalėjimas šiaurės ledinuotų vandenų, padarė galimu susisiekimą su tais tolimais šiaurės rajonais.

Kola pussalyje 1932 metais buvo išdirbta 110,000 akrų žemės, o šiais metais 740,000 akrų žemės, kurioje gaunama iš vieno akro 120,000 kilogramų bulvių, 160,000 kilogramų šakniavaisių, arba 8,000 kilogramų miežių arba avižų. Dabartiniu laiku tolimos šiaurės rajonuose randasi 758,000 galvijų, 312,000 arklių, 160,000 avių, 114,000 kiaulių ir 17,000 briedžių. Tolimoj šiaurėj agrikultūra pradėjo vystytis tik dabartiniais metais, kuomet išsivystė industrija, nes tik su industriniais atsiekimais buvo galima nugalėti šiaurės gamtos kliūtis.

Sovietų Sąjungos piliečiai, gyvenantieji tolimoj šiaurėj yra aprūpinami visais gyvenimo patogumais, tad jie linksmai gyvena, kad ir tolimoj šiaurėj. Kanados buržuazija neva mėgina kolonizuoti netolimus šiaurės kraštus, bet Kanadoj nesirūpinama steigti brangios eksperimentalinės stotys agrikultūrai tyrinėti, čia tik steigiamos kapitalistų agentų bazės, iš kurių vedamas plėšimas iš naujų kolonistų visokio pavidalo išsimokėjimo duoklių, tai naujai kolonizavusieji žmonės sudėję paskutinius savo skatikus turi palikti ir bėgti iš derlingos žemės plotų.

Sovietų mokslas įrodė, kad galima užkariauti tolimą šiaurę ir ją padaryti patogia del pasturinčio darbininkui gyvenimui, bet pirma, negu užkariauti tolimos šiaurės kliūtis, reikia užkariauti sistemos kliūtis. Tik panaikinus kapitalistinę santvarką galima visas jėgas sukoncentruoti kovai prieš pačią gamtą ir pirmiau buvusiose nepriėjamose sąlygose vystyti tobulą ir laisvą žmoniją.

V-Tas

Tel. PL 9659 Gyv. CR 0463

J. M .Rosenfeldas

LIETUVIS ADVOKATAS

Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius. kt.

20 James St. E. Kambar. 26

MONTREAL, QUE.

FELIKSAS KEDZEUS

218 MANNING AVE., TORONTO, ONT.

Parduodu **WESTINGOHOUSE** ir kitų išdirbysčių radio, skalbiamas mašinas, elektrinius šaldytuvus, virtuvėms pečius, vandeniu apšildomus pečius, furnicas, blowers ir alejum kūrenamas mašinas.

Hedges Bros, 637 College Str. Telefonas: LO 1247

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE

143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344

Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.

S. Heifetz, menedžeris

GYVENIMO APDRAUDA

Saugiausias ir pelningiausias būdas taupinimui pinigų. Prisirengk pasitikti netikėtą nelaimę ir senatvę, aprūpink savo ir šeimynos rytojų apsidrausdamas per North American Life Assurance Kompaniją, kurios polisų vertė viršija 200 milijonų dolerių ir turi 70 tūkstančių narių. Visas jos turtas ir pelnas priklauso polisų savininkams. Polisų savininkai (nariai) turi teisę dalyvauti susirinkimuose ir rinkti kompanijos viršininkus. Kreipkites asmeniškai arba rašykite lietuviškai: North American Life Assurance Company, 2 King St. West, Toronto Bay Agency, Toronto, Ont.